

รายการอ้างอิง

- (1) World Health Organization. Ten statistical highlights in global public health[Online]. Geneva: World Health Organization, 2007. Available from: http://www.who.int/whosis/whostat2007_10highlights.pdf[2007, October 15]
- (2) กลุ่มข้อมูลข่าวสารสุขภาพ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์. จำนวนและอัตราการตายต่อประชากร 100,000 คนตามลำดับของกลุ่มสาเหตุการตาย 10 กลุ่มแรก พ.ศ.2543-พ.ศ.2548[สายตรง]. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข, 2548. สืบค้นจาก: <http://203.157.19.191/2.3.4-47.xls>[15 กันยายน 2550]
- (3) Sriplung, H.; Wiangnon, S.; Sontipong, S.; Sumitsawan, Y.; and Martin, N. Cancer Incidence Trends in Thailand, 1989-2000. Asian Pacific J. Cancer Prev. 7 (2006): 239 - 244.
- (4) The American Cancer Society. Breast cancer in men[Online]. Atlanta: The American Cancer Society, 2007. Available from: http://www.cancer.org/docroot/CRI/CRI_2.3x.asp?dt=28[2007, October 15]
- (5) Althuis, M. D.; Dozier, J. M.; Anderson, W. F.; Devesa, S. S.; and Brinton, L. A. Global trends in breast cancer incidence and mortality 1973-1997. Int. J. Epidemiol. 34 (2005): 405 - 412.
- (6) Parkin, D. M.; and Fernández, L. M. G. Use of statistics to assess the global burden of breast cancer. Breast J 12(S1) (2006): 70 - 80.
- (7) Martin, N.; and Cheirsilpa, A. Breast: incidence in 1995 - 1997[Online]. Bangkok: National Institute of Cancer, 2004. Available from: http://www.nci.go.th/file_download/Cancer%20In%20Thailand/CHARTER4.pdf[2005, Sep 1]
- (8) กลุ่มข้อมูลข่าวสารสุขภาพ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์. ข้อมูลอัตราการตายด้วยมะเร็งเต้านมต่อประชากร 100,000 คน พ.ศ.2547[สายตรง]. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข, 2548. สืบค้นจาก: http://203.157.240.12/phbb/rank_death.php [15 มิถุนายน 2549]
- (9) Singletary, S. E.; and Connolly, J. L. Breast cancer staging: working with the sixth edition of the AJCC cancer staging manual. CA. Cancer J. Clin. 56 (2006): 37 - 47.

- (10) National Comprehensive Cancer Network. Breast cancer treatment guidelines for patients v.IX[Online]. Jenkintown: National Comprehensive Cancer Network, 2007. Available from: http://www.nccn.org/professionals/physician_gls/default.asp[2007, October 15]
- (11) สุรพงษ์ สุภาภรณ์. Locally advanced breast cancer (LABC). ใน วิชัย วาสนศิริ, สุทธิจิต ลีนานนท์, พิชัย บุญยงสรรพศิษย์ และ พงษ์รัตน์ เตชะไตรศักดิ์. (บรรณาธิการ), ศัลยศาสตร์มะเร็งวิทยา 1, หน้า 333 - 341. กรุงเทพมหานคร: โฆษิตการพิมพ์, 2549.
- (12) Singletary, S. E., et al. Revision of the American Joint Committee on Cancer Staging System for Breast Cancer. J. Clin. Oncol. 20 (September 2002): 3628 - 3636.
- (13) Wood, W. C.; Muss, H. B.; Solin, L. J.; and Olopade, O. I. Locally advanced and inflammatory breast cancer. In DeVita, V. T.; Hellman, S.; and Rosenberg, S. A. (eds), Cancer Principles & practice of oncology, pp. 1450 - 1453. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2005.
- (14) Shenkier, T.; Weir, L.; Levine, M.; Olivotto, I.; Whenlan, T.; and Reyno, L. Clinical practice guidelines for the care and treatment of breast cancer: 15. Treatment for women with stage III or locally advanced breast cancer. Canadian Med. Asso. J. 170 (March 2004): 983 - 994.
- (15) Hortobagyi, G. N. Comprehensive management of locally advanced breast cancer. Cancer 66 (September 1990): 1387 - 1391.
- (16) Giordano, S. H. Update on locally advanced breast cancer. Oncologist 8 (2003): 521 - 530.
- (17) The American Cancer Society. Cancer facts & figures 2007[Online]. Atlanta: The American Cancer Society, 2007. Available from: <http://www.cancer.org/downloads/STT/CAFF2007PWsecured.pdf> [2007, October 15]
- (18) Carter, C. L.; Allen, C.; and Henson, D. E. Relation of tumor size, lymph node status, and survival in 24,740 breast cancer cases. Cancer 63 (1989): 181 - 187.

- (19) National Comprehensive Cancer Network. NCCN Clinical practice guidelines in oncology: Breast cancer - v.2.2007[Online]. Jenkintown: National Comprehensive Cancer Network, 2007. Available from: www.nccn.org/professionals/physician_gls/PDF/breast.pdf [2007, October 15]
- (20) อาคม เขียวศิลป์, อาคม ชัยวีระวัฒน์, สุนันทา จริยาเลิศศักดิ์, และ ธีรวิมล คูหะเปรมะ, บรรณาธิการ. แนวทางการตรวจวินิจฉัยและรักษาพยาบาลโรคมะเร็งเต้านม ปี 2546 - 2547. กรุงเทพมหานคร: สถาบันมะเร็งแห่งชาติ, 2547.
- (21) Bear, H. D. Indications for neoadjuvant chemotherapy for breast cancer. Semin. Oncol. 25(S3) (April 1998): 3 - 12.
- (22) Schwartz, G. F.; and Hortobagyi, G. N. Proceedings of the consensus conference on neoadjuvant chemotherapy in carcinoma of the breast, April 26 - 28, 2003, Philadelphia, Pennsylvania. Cancer 100 (June 2004): 2512 - 2532.
- (23) Kaufmann, M., et al. International Expert Panel on the use of primary (preoperative) systemic treatment of operable breast cancer: Review and recommendations. J. Clin. Oncol. 21 (July 2003): 2600 - 2608.
- (24) Crown, J.; O'leary, M.; and Ooi, W. Docetaxel and Paclitaxel in the treatment of breast cancer: A review of clinical experience. Oncologist 9(S2) (2004): 24 - 32.
- (25) Chan, S., et al. Prospective randomized trial of Docetaxel versus Doxorubicin in patients with metastatic breast cancer. J. Clin. Oncol. 17 (August 1999): 2341 - 2354.
- (26) Sledge, G. W., et al. Phase III trial of Doxorubicin, Paclitaxel, and the combination of Doxorubicin and Paclitaxel as front - line chemotherapy for metastatic breast cancer: An Intergroup Trial (E1193). J. Clin. Oncol. 21(4) (February 2003): 588 - 592.
- (27) Paridaens, R., et al. Paclitaxel versus Doxorubicin as first-line single-agent chemotherapy for metastatic breast cancer: A European Organization for Research and Treatment of Cancer randomized study with cross-over. J. Clin. Oncol. 18(4) (February 2000): 724 - 733.

- (28) Gradishar, W. J., et al. Neoadjuvant docetaxel followed by adjuvant doxorubicin and cyclophosphamide in patients with stage III breast cancer. Ann. Oncol. 16 (2005): 1297 - 1304.
- (29) Amat, S., et al. Neoadjuvant Docetaxel for operable breast cancer induces a high pathological response and breast - conservation rate. Br. J. Cancer 88 (2003): 1339 - 1345.
- (30) Hryniuk, W.; and Bush, H. The importance of dose intensity in chemotherapy of metastatic breast cancer. J. Clin. Oncol. 2 (1984): 1281 - 1288.
- (31) Bonadonna, G.; Valagussa, P.; Moliterni, A.; Zambetti, M.; and Brambilla, C. Adjuvant Cyclophosphamide, Methotrexate and Fluorouracil in node - positive breast cancer. N. Engl. J. Med. 332 (April 1995): 901 - 906.
- (32) The French Adjuvant Study Group. Benefit of a high dose Epirubicin regimen in adjuvant chemotherapy for node - positive breast cancer patients with poor prognostic factors: 5 - year follow up results of French Adjuvant Study Group 05 randomized trial. J. Clin. Oncol. 19(3) (February 2001): 602 - 611.
- (33) Gianni, A. M.; and Piccart, M. J. Optimising chemotherapy dose density and dose intensity: new strategies to improve outcomes in adjuvant therapy for breast cancer. Eur. J. Cancer 36(S1) (2000): 1 - 3.
- (34) Foote, M. The importance of planned dose of chemotherapy on time: Do we need to change our clinical practice? Oncologist 3 (1998): 365 - 368.
- (35) National Cancer Institute. Cancer therapy evaluation program: Common terminology criteria for adverse events v 3.0 (CTCAE)[Online]. Bethesda: National Cancer Institute, 2003. Available from: <http://ctep.cancer.gov/forms/CTCAEv3.pdf> [2006, July 6]
- (36) Therasse, P., et al. New guidelines to evaluate the response to treatment in solid tumors. J. Natl. Cancer Inst. 92 (February 2000): 205 - 216.
- (37) The Eastern Cooperative Oncology Group. ECOG Performance Status [Online]. Philadelphia: The Eastern Cooperative Oncology Group, 2006. Available from: http://ecog.dfci.harvard.edu/general/perf_stat.html [2007, December 15]

- (38) Jemal, A.; Siegel, R.; Ward, E.; Murray, T.; Xu, J.; and Thun, M. J. Cancer Statistics, 2007. CA. Cancer J. Clin. 57 (2007): 43 - 66.
- (39) The American Cancer Society. Breast cancer facts & figures 2005 – 2006[Online]. Atlanta: The American Cancer Society, 2007. Available from: <http://www.cancer.org/downloads/STT/CAFF2005BrF.pdf>[2007, October 15]
- (40) Hortobagyi, G. N. Multidisciplinary management of advanced primary and metastatic breast cancer. Cancer 74 (July 1994): 416 - 423.
- (41) Perez, C. A., et al. Management of locally advanced carcinoma of the breast. Cancer 74 (July 1994): 453 - 465.
- (42) Valero, V. Future direction of neoadjuvant therapy for breast cancer. Semin. Oncol. 25(S3) (April 1998): 36 - 41.
- (43) De Lena, M.; Zucali, R.; Viganotti, G.; Valagussa, P.; and Bonadonna, G. Combined chemotherapy - radlotherapy approach in locally advanced (T3b - T4) breast cancer. Cancer Chemother. Pharmacol. 1 (1978): 53 - 59.
- (44) Gianni, L.; Valagussa, P.; Zambetti, M.; Moliterni, A.; Capri, G.; and Bonadonna, G. Adjuvant and neoadjuvant treatment of breast cancer. Semin. Oncol. 28 (February 2001): 13 - 29.
- (45) Bhalla, K.; and Harris, W. B. Molecular and biologic determinants of neoadjuvant chemotherapy of locoregional breast cancer. Semin. Oncol. 25 (April 1998): 19 - 24.
- (46) Holmgren, L.; O'Reilly, M. S.; and Folkman, J. Dormancy of micrometastases: balanced proliferation and apoptosis in the presence of angiogenesis suppression. Nat. Med.[Online] 1(2) (February 1995): 149. Available from: <http://www.nature.com/nm/journal/v1/n2/abs/nm0295-149.html> [2007, December 10]
- (47) Hennesy, B. T.; Hanrahan, E. O.; and Valero, V. Neoadjuvant therapy of breast cancer: current status. Am. J. Cancer 5(6) (2006): 411 - 425.
- (48) Mauri, D.; Pavlidis, N.; and Ioannidis, J. P. A. Neoadjuvant versus adjuvant systemic treatment in breast cancer: A meta - analysis. J. Natl. Cancer Inst. 97 (2005): 188 - 194.

- (49) Wolmark, N.; Wang, J.; Mamounas, E.; Bryant, J.; and Fisher, B. Preoperative chemotherapy in patients with operable breast cancer: Nine - year results from National Surgical Adjuvant Breast and Bowel Project B - 18. J. Natl. Cancer Inst. Monogr. 30 (2001): 96 - 102.
- (50) Fisher, B., et al. Effect of preoperative chemotherapy on the outcome of women with operable breast cancer. J. Clin. Oncol. 16 (August 1998): 2672 - 2685.
- (51) Early Breast Cancer Trialists' Collaborative Group (EBCTCG).
Polychemotherapy for early breast cancer: an overview of the randomised trials. Lancet 352 (September 1998): 930 - 942.
- (52) Early Breast Cancer Trialists' Collaborative Group (EBCTCG). Effects of chemotherapy and hormonal therapy for early breast cancer on recurrence and 15-year survival: an overview of the randomised trials. Lancet 365 (May 2005): 1687 - 1717.
- (53) Gradishar, W. J. Primary chemotherapy regimens and schedules. Semin. Oncol. 25(S3) (April 1998): 25 - 30.
- (54) Sachelarie, I.; Grossbard, M. L.; Chadha, M.; Feldman, S.; Ghesani, M.; and Blum, R. H. Primary systemic therapy of breast cancer. Oncologist 11 (2006): 574 - 589.
- (55) Goldhirsch, A., et al. Progress and promise: highlights of the International Expert Consensus on the primary therapy of early breast cancer 2007. Ann. Oncol. 18(7) (July 2007): 1133 - 1144.
- (56) Hortobagyi, G. N., et al. Management of stage III primary breast cancer with primary chemotherapy, surgery, and radiation therapy. Cancer 62 (1988): 2507 - 2516.
- (57) Swain, S. M., et al. Neoadjuvant chemotherapy in the combined modality approach of locally advanced nonmetastatic breast cancer. Cancer Res. 47 (July 1987): 3889 - 3894.
- (58) Jacquillat, C. L., et al. Results of a conservative treatment combining Induction (Neoadjuvant) and consolidation chemotherapy, hormonotherapy, and external and interstitial irradiation in 98 patients with locally advanced breast cancer (MA-1116). Cancer 61 (1988): 1977 - 1982.

- (59) Merajver, S. D., et al. Breast conservation and prolonged chemotherapy for locally advanced breast cancer: The university of Michigan experience. *J. Clin. Oncol.* 15(8) (August 1997): 2873 - 2881.
- (60) Bear, H. D., et al. The effect on tumor response of adding sequential preoperative Docetaxel to preoperative Doxorubicin plus Cyclophosphamide: Preliminary results from National Surgical Adjuvant Breast and Bowel Project Protocol B - 27. *J. Clin. Oncol.* 21 (November 2003): 4165 - 4174.
- (61) von Minckwitz, G., et al. Doxorubicin with Cyclophosphamide followed by Docetaxel every 21 days compared with Doxorubicin and Docetaxel every 14 days as preoperative treatment in operable breast cancer: The GEPAR DUO study of the German Breast Group. *J. Clin. Oncol.* 23(12) (April 2005): 2676 - 2685.
- (62) Untch, M., et al. Dose - dense sequential epirubicin-paclitaxel as preoperative treatment of breast cancer: results of a randomised AGO study. *Proc. Am. Soc. Clin. Oncol.*[Online] 21 (2002): 133. Available from: http://www.asco.org/ASCO/Abstracts+%26+Virtual+Meeting/Abstracts?&vmview=abst_detail_view&confID=16&abstractID=133[2008, January 8]
- (63) Evans, T. R. J., et al. Phase III randomized trial of Doxorubicin and Docetaxel versus Doxorubicin and Cyclophosphamide as primary medical therapy in women with breast cancer: An Anglo - Celtic Cooperative Oncology Group Study. *J. Clin. Oncol.* 23 (May 2005): 2988 - 2995.
- (64) Buzdar, A. U., et al. Prospective evaluation of Paclitaxel versus combination chemotherapy with Fluorouracil, Doxorubicin, and Cyclophosphamide as neoadjuvant therapy in patients with operable breast cancer. *J. Clin. Oncol.* 17 (November 1999): 3412 - 3417.
- (65) Smith, I. C., et al. Neoadjuvant chemotherapy in breast cancer: Significantly enhanced response with Docetaxel. *J. Clin. Oncol.* 20 (March 2002): 1456 - 1466.
- (66) Mano, M. S.; and Awada, A. Primary chemotherapy for breast cancer: the evidence and the future. *Ann. Oncol.* 15 (2004): 1161 - 1171.

- (67) Estevez, L. G.; and Gradishar, W. J. Evidence - based use of neoadjuvant taxane in operable and inoperable breast cancer. Clin. Cancer Res. 10 (May 2004): 3249 - 3261.
- (68) GuBritte-Voegelein, F.; GuBnard, D.; Lavelle, F.; Le Goff, M. - T.; Mangatal, L.; and Potiert, P. Relationships between the structure of Taxol analogues and their antimitotic activity. J. Med. Chem. 34(3) (1991): 992 - 998.
- (69) Jones, S. E., et al. Randomized phase III study of Docetaxel compared with Paclitaxel in metastatic breast cancer. J. Clin. Oncol. 23(24) (August 2005): 5542 - 5551.
- (70) Valero, V.; Perez, E.; and Dieras, V. Doxorubicin and taxane combination regimens for metastatic breast cancer: Focus on cardiac effects. Semin. Oncol. 28(S12) (August 2001): 15 - 23.
- (71) Yahalom, J.; and Portlock, C. S. Adverse effects of treatment: Cardiac toxicity. In DeVita, V. T.; Jr.; Hellman, S.; and Rosenberg, S. A. (eds), Cancer Principles & practice of oncology, pp. 2545 - 2555. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2005.
- (72) Chabner, B. A., et al. Chemotherapy of neoplastic diseases: Antineoplastic agents. In Brunton, L. L.; Lazo, J. S.; and Parkar, K. L. (eds), Goodman and Gilman's The pharmacological basis of therapeutics, pp. 1315 - 1403. New York: McGraw - Hill, 2006.
- (73) Bear, H. D., et al. Sequential preoperative or postoperative Docetaxel added to preoperative Doxorubicin plus Cyclophosphamide for operable breast cancer: National Surgical Adjuvant Breast and Bowel Project Protocol B - 27. J. Clin. Oncol. 24 (May 2006): 2019 - 2027.
- (74) Hutcheon, A. W.; Heys, S. D.; and Sarkar, T. K. Neoadjuvant Docetaxel in locally advanced breast cancer. Breast Cancer Res. Treat. 79(S1) (2003): 19 - 24.
- (75) Miller, A. B.; Hoogstraten, B.; Staquet, M.; and Winkler, A. Reporting results of cancer treatment. Cancer 47 (1981): 207 - 214.
- (76) Park, J. O., et al. Measuring Response in Solid Tumors: Comparison of RECIST and WHO Response Criteria. Jpn. J. Clin. Oncol. 33 (2003): 533 - 537.

- (77) Therasse, P. Measuring the clinical response. What does it mean? Eur. J. Cancer 38 (2002): 1817 – 1823.
- (78) Kuroi, K.; Toi, M.; Tsuda, H.; Kurosumi, M.; and Akiyama, F. Issues in the assessment of the pathologic effect of primary systemic therapy for breast cancer. Breast Cancer 13 (2006): 38 - 48.
- (79) Kurosumi, M. Significance and problems in evaluations of pathological responses to neoadjuvant therapy for breast cancer. Breast Cancer 13 (2006): 254 - 259.
- (80) Jones, R. L.; Lakhani, S. R.; Ring, A. E.; Ashley, S.; Walsh, G.; and Smith, I. E. Pathological complete response and residual DCIS following neoadjuvant chemotherapy for breast carcinoma. Br. J. Cancer 94 (2006): 358 - 362.
- (81) Mano, M. S.; and Awada, A. Primary chemotherapy for breast cancer: the evidence and the future. Ann. Oncol. 15 (2004): 1161 - 1171.
- (82) van der Hage, J. A.; van de Velde, C. J. H.; Julien, J. P.; Hulin, M. T.; Vandervelden, C.; and Duchateau, L. Preoperative chemotherapy in primary operable breast cancer: results from the European Organization for Research and Treatment of Cancer Trial 10902. J. Clin. Oncol. 19 (November 2001): 4224 - 4237.
- (83) Mamounas, E. P.; and Fisher, B. Preoperative (neoadjuvant) chemotherapy in patients with breast cancer. Semin. Oncol. 28 (August 2001): 389 - 399.
- (84) Guarneri, V., et al. Prognostic value of pathologic complete response after primary chemotherapy in relation to hormone receptor status and other factors. J. Clin. Oncol. 24 (March 2006): 1037 - 1044.
- (85) Honkoop, A. H., et al. Prognostic role of clinical, pathological and biological characteristics in patients with locally advanced breast cancer. Br. J. Cancer 77 (1998): 621 - 626.
- (86) Shimizu, C.; Ando, M.; Kouno, T.; Katsumata, N.; and Fujiwara, Y. Current trends and controversies over pre - operative chemotherapy for women with operable breast cancer. Jpn. J. Clin. Oncol. 37 (2007): 1 - 8.

- (87) Chu, E.; DeVita, V. T. Principles of medical oncology. In DeVita, V. T.; Hellman, S.; and Rosenberg, S. A. (eds), Cancer Principles & practice of oncology, pp. 295 - 306. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2005.
- (88) Hryniuk, W. M.; and Levine, M. N. Analysis of dose intensity for adjuvant chemotherapy trials in stage II breast cancer. J. Clin. Oncol. 4(8) (August 1986): 1162 - 1170.
- (89) Hryniuk, W. M. Average relative dose intensity and the impact on design of clinical trials. Semin. Oncol. 14(1) (March 1987): 65 - 74.
- (90) Hryniuk, W.; Frei III, E.; and Wright, F. A. A single scale for comparing dose intensity of all chemotherapy regimens in breast cancer: Summation dose intensity. J. Clin. Oncol. 16(9) (September 1998): 3137 - 3147.
- (91) Wood, W. C., et al. Dose and dose intensity of adjuvant chemotherapy for stage II, node - positive breast carcinoma. N. Engl. J. Med. 330 (May 1994): 1253 - 1259.
- (92) Budman, D. R., et al. Dose and dose intensity as determinants of outcome in the adjuvant treatment of breast cancer. J. Natl. Cancer Inst. 90(16) (August 1998): 1205 - 1211.
- (93) Longo, D. L.; Duffey, P. L.; DeVita, V. T.; Wesley, M. N.; Hubbard, S. M.; and Young, R. C. The calculation of actual or received dose intensity: A comparison of published methods. J. Clin. Oncol. 9(11) (November 1991): 2042 - 2051.
- (94) SHAPIRO, C. L.; and RECHT, A. Side effects of adjuvant treatment of breast cancer. N. Engl. J. Med. 344(26) (June 2001): 1997 - 2008.
- (95) Ozer, H., et al. 2000 Update of recommendations for the use of hematopoietic colony - stimulating factors: Evidence - based, clinical practice guidelines. J. Clin. Oncol. 18(20) (October 2000): 3558 - 3585.
- (96) Lyman, G. H.; Dale, D. C.; and Crawford, J. Incidence and predictors of low dose - intensity in adjuvant breast cancer chemotherapy: A nationwide study of community practices. J. Clin. Oncol. 21(24) (December 2003): 4524 - 4531.

- (97) Chang, J. Chemotherapy dose reduction and delay in clinical practice: evaluating the risk to patient outcome in adjuvant chemotherapy for breast cancer. Eur. J. Cancer 36(S) (2000): 11 - 14.
- (98) Leonard, R. C. F.; Miles, D.; Thomas, R.; and Nussey, F. Impact of neutropenia on delivering planned adjuvant chemotherapy: UK audit of primary breast cancer patients. Br. J. Cancer 89 (2003): 2062 - 2068.
- (99) Makris, A., et al. A prospective randomized multicenter gene expression study of docetaxel and doxorubicin/cyclophosphamide preoperative trial in primary breast cancers. J. Clin. Oncol. 23(S16) (June 2005): 544.
- (100) Tham, Y. L., et al. Clinical response to neoadjuvant docetaxel predicts improved outcome in patients with large locally advanced breast cancer J. Clin. Oncol. 23(S16) (June 2005): 780.
- (101) Datte, N. R.; Rajkumar, A.; and Basu, R. Summated chemotherapy dose - intensity versus loco - regional response in locally advanced breast cancer: Its possible implications. India. J. Cancer 40(4) (2003): 127 - 134.
- (102) Hudis, C. A., et al. Phase II and pharmacologic study of Docetaxel as initial chemotherapy for metastatic breast cancer. J. Clin. Oncol. 14 (January 1996): 58 - 65.
- (103) Partidge, A. H.; Burstein, H. J.; and Winer, E. P. Side effects of chemotherapy and combined chemohormonal therapy in women with early - stage breast cancer. J. Natl. Cancer Inst. Monogr. 30 (2001): 135 - 142.
- (104) Miller, K. D., et al. Combination versus sequential Doxorubicin and Docetaxel as primary chemotherapy for breast cancer: A randomized pilot trial of the Hoosier Oncology Group. J. Clin. Oncol. 17 (October 1999): 3033 - 3037.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วย

1. ข้อมูลประวัติผู้ป่วย

รหัส			
อายุ	ปี	ส่วนสูง	cm
			น้ำหนัก
			kg
			BSA
Menopause status :		ECOG score	อาชีพ
TNM classification :		Pathology : ☐ Invasive ductal carcinoma	
		☐ Invasive lobular carcinoma	
		☐ อื่น ๆ ระบุ	
Estrogen receptor :		Progesterone receptor :	Her2 receptor :
วันที่วินิจฉัย :			
PMH :			
.....			
.....			
.....			
.....			
Current medication :			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
ประวัติการแพ้ยา :			
.....			
FH / SH :			
.....			
วันที่เริ่มได้รับยาเคมีบำบัด :			
ยาเคมีบำบัดที่ได้รับและขนาดยาเริ่มต้น :			
.....			
.....			
.....			
ผล clinical response :			

2. แบบบันทึกการให้ยาเคมีบำบัด

รหัส.....

ยาเคมีบำบัดที่ได้รับ.....

วันที่ / ครั้งที่ได้รับยา	ยาและขนาดยาที่ได้	วิธีการบริหารยา

4. แบบบันทึกอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา

วันที่ตรวจพบอาการไม่พึงประสงค์	รายละเอียดอาการที่พบ	การรักษา / การแก้ไข .....
วันที่ได้รับยาครั้งสุดท้าย	.....	.....
ตรวจพบโดย.....	.....	.....
การวินิจฉัย	.....	.....
ผลประเมิน Naranjo's algorithm	.....	.....
วันที่ตรวจพบอาการไม่พึงประสงค์	รายละเอียดอาการที่พบ	การรักษา / การแก้ไข .....
วันที่ได้รับยาครั้งสุดท้าย	.....	.....
ตรวจพบโดย.....	.....	.....
การวินิจฉัย	.....	.....
ผลประเมิน Naranjo's algorithm	.....	.....
วันที่ตรวจพบอาการไม่พึงประสงค์	รายละเอียดอาการที่พบ	การรักษา / การแก้ไข .....
วันที่ได้รับยาครั้งสุดท้าย	.....	.....
ตรวจพบโดย.....	.....	.....
การวินิจฉัย	.....	.....
ผลประเมิน Naranjo's algorithm	.....	.....

ภาคผนวก ข

เอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย (Research Subject Information sheet)

ชื่อโครงการวิจัย

การประเมินความปลอดภัยจากการได้รับยาโดเซแท็กเซล เปรียบเทียบกับการได้รับยาดีอกโซรู-บิซินร่วมกับไซโคลฟอสฟาไมด์ ก่อนการผ่าตัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่

วันที่ชี้แจง

ชื่อและสถานที่ทำงานของผู้วิจัย

นางสาวนภารัตน์ ชลิศราพงศ์ : นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 2 สาขาเภสัชกรรมคลินิก
คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อผู้วิจัยร่วม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรอนงค์ อร่ามวิทย์
โครงการจัดตั้งภาควิชาเภสัชกรรมคลินิก
คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม : พันโท นายแพทย์สุชัย สาทถาวร

ศัลยแพทย์ กองศัลยกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ผู้ให้ทุนวิจัย ทุนส่วนตัว

ท่านได้รับการเชิญชวนให้เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ แต่ก่อนที่ท่านจะตกลงใจเข้าร่วมหรือไม่ โปรดอ่านข้อความในเอกสารนี้ทั้งหมด เพื่อให้ทราบว่า เหตุใดท่านจึงได้รับเชิญให้เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ โครงการวิจัยนี้ทำเพื่ออะไร หากท่านเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ท่านจะต้องทำอะไรบ้าง รวมทั้งข้อดีและข้อเสียที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการวิจัย

ในเอกสารนี้ อาจมีข้อความที่ท่านอ่านแล้วยังไม่เข้าใจ โปรดสอบถามผู้วิจัยหรือผู้ช่วยผู้วิจัยที่ทำโครงการนี้เพื่อให้อธิบายจนกว่าท่านจะเข้าใจ ท่านจะได้รับเอกสารนี้ 1 ชุด กลับไปอ่านที่บ้านเพื่อปรึกษาหารือกับญาติพี่น้อง เพื่อน หรือแพทย์ที่ท่านรู้จัก ให้ช่วยตัดสินใจว่าควรจะเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้หรือไม่ การเข้าร่วมในโครงการวิจัยครั้งนี้จะต้องเป็น ความสมัครใจ ของท่าน ไม่มีการบังคับหรือชักจูง ถึงแม้ท่านจะไม่เข้าร่วมในโครงการวิจัย ท่านก็จะได้รับการรักษาพยาบาลตามปกติ การไม่เข้าร่วมหรือถอนตัวจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อ การได้รับบริการ การรักษาพยาบาลหรือผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับของท่านแต่อย่างใด

โปรดอย่าลงลายมือชื่อของท่านในเอกสารนี้จนกว่าท่านจะแน่ใจว่ามีความประสงค์จะเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ คำว่า “ท่าน” ในเอกสารนี้ หมายถึงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยในฐานะเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัยนี้ หากท่านเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมตามกฎหมายของผู้ที่จะเข้าร่วมในโครงการวิจัย และลงนามแทนในเอกสารนี้ โปรดเข้าใจว่า “ท่าน” ในเอกสารนี้หมายถึงผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยเท่านั้น

โครงการวิจัยนี้มีที่มาอย่างไร และวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย ที่มาของการวิจัย

มะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่ (Locally advanced breast cancer, LABC) หมายถึง มะเร็งที่มีก้อนมะเร็งขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางมากกว่า 5 เซนติเมตร โดยมีการลุกลามไปยังผิวหนังหรือผนังทรวงอก (ไม่รวมกล้ามเนื้อ pectoralis) ทำให้ผิวหนังบริเวณเต้านมมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไป หรือมีการลุกลามแพร่กระจายไปที่ต่อมน้ำเหลืองใกล้เคียง ได้แก่ บริเวณรักแร้ ไหล่ปลาร้า หรือคอ โดยไม่มีการลุกลามไปยังอวัยวะอื่น หรือหมายถึงมะเร็งเต้านมในระยะที่ III และระยะ IIB ของ TNM system

องค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยได้รับรองให้ใช้ Docetaxel ในผู้ป่วยมะเร็งระยะลุกลาม หรือในผู้ป่วยที่ไม่ตอบสนองต่อยาที่มีข้อกำหนดการให้ยาเคมีบำบัดที่มียากลุ่ม Anthracycline ทำให้มีความสนใจในการนำ Docetaxel มาให้เป็นยาเคมีบำบัดก่อนการผ่าตัดชนิดแรกในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่ เปรียบเทียบกับข้อกำหนดการให้ยาเคมีบำบัดที่มี Doxorubicin ร่วมด้วยซึ่งใช้กันอยู่ในปัจจุบัน แต่เนื่องจากเหตุผลในการให้ยาเคมีบำบัดก่อนการผ่าตัดนั้น คือเพียงเพื่อให้ก้อนมะเร็งมีขนาดเล็กลงจนสามารถทำการผ่าตัดได้ ดังนั้นอาการไม่พึงประสงค์จากยาเคมีบำบัดที่ได้รับไม่ควรจะรบกวนผู้ป่วยและแผนการรักษามากนัก จึงได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผู้ป่วยที่ได้รับยา Docetaxel กับผู้ป่วยที่ได้รับยา Doxorubicin ร่วมกับ Cyclophosphamide ว่ามีการเลื่อนกำหนดวันที่จะต้องได้รับยาอันเนื่องมาจากเกิดอาการไม่พึงประสงค์ขึ้นในอัตราที่แตกต่างกันหรือไม่ เนื่องจากอาจทำให้การตอบสนองของก้อนมะเร็งต่อยาที่ได้รับลดลงได้ หรืออาจเกิดการดื้อยาของก้อนมะเร็ง ทำให้ผลการรักษาไม่ได้ตามต้องการและอาจเป็นผลให้ต้องปรับเปลี่ยนการรักษาได้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เปรียบเทียบความปลอดภัยจากการได้รับยา Docetaxel กับการได้รับยา Doxorubicin ร่วมกับ Cyclophosphamide ก่อนการผ่าตัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่

2. ศึกษาอุบัติการณ์ของอาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจากการได้รับยา Docetaxel และการได้รับยา Doxorubicin ร่วมกับ Cyclophosphamide ก่อนการผ่าตัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่

3. ศึกษาการตอบสนองของเซลล์มะเร็งต่อยาเคมีบำบัด Docetaxel และต่อยา Doxorubicin ที่ให้ร่วมกับ Cyclophosphamide ก่อนผ่าตัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่

ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เพราะคุณสมบัติที่เหมาะสมดังต่อไปนี้

1. ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยโดยแพทย์ว่าเป็นมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่ หรือใน ระยะที่ III หรือระยะที่ IIB ตาม TNM system

2. เพศหญิง

3. ผู้ป่วยต้องมีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 70 ปี

4. ผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัดก่อนการผ่าตัดตามการประเมินของ แพทย์ผู้รักษา

5. ผู้ป่วยมีสภาวะสุขภาพ แบ่งตาม ECOG ในระดับ 0 – 1

6. ผู้ป่วยมีการทำงานของหัวใจ ตับ และไตเป็นปกติ และมีค่าระดับของเม็ดเลือดในระดับ ปกติ

7. ผู้ป่วยยินยอมเข้าร่วมการวิจัยตามหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย

ท่านไม่สามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยได้หากท่านมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ผู้ป่วยเคยมีประวัติเป็นมะเร็งมาก่อน

2. ผู้ป่วยเคยได้รับการรักษาด้วยยาเคมีบำบัด ยาที่มีพิษต่อเซลล์ หรือการฉายรังสีรักษา มาก่อน

3. ผู้ป่วยได้รับยาที่มีผลลดการทำงานของไขกระดูก เช่น ยากลุ่มสเตียรอยด์ เป็นต้น

4. ผู้ป่วยมีภาวะการติดเชื้ออยู่ หรือมีประวัติโรคมะเร็งที่ลุกลามหรือแพร่กระจายและโรคอิมมูน ซึ่งจะทำให้มีผลต่อการเกิดอาการไม่พึงประสงค์ได้ง่ายขึ้น

จะมีการทำโครงการวิจัยนี้ที่ใด และมีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งสิ้นเท่าไร

สถานที่ทำการวิจัย คือ กองศัลยกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งสิ้น 23 คน

ระยะเวลาที่ท่านจะต้องร่วมโครงการวิจัยและจำนวนครั้งทีนัด

ระยะเวลาที่ต้องร่วมโครงการวิจัยประมาณ 3 เดือน และจำนวนครั้งทีนัดอย่างน้อยประมาณ 4 ครั้ง หลังจากได้รับยาเคมีบำบัดครั้งแรกจนกระทั่งได้รับยาครบ 4 ครั้ง

หากท่านเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ ท่านจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน หรือได้รับการปฏิบัติอย่างไรบ้าง

เมื่อท่านยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ท่านจะได้รับการสุ่มเข้ากลุ่มว่าจะได้รับยาชนิดใดในการรักษา จากนั้นท่านจะได้รับการตรวจร่างกายตามเกณฑ์ปกติของผู้ที่ต้องได้รับยาเคมีบำบัดโดยแพทย์ คณะผู้วิจัยจะอธิบายให้ผู้ป่วยได้รับรู้เกี่ยวกับยาที่จะได้รับว่าเป็นยาอะไร อาจเกิดอาการข้างเคียงอะไรขึ้นได้บ้างและการปฏิบัติตนในระหว่างการได้รับยาของผู้ป่วย โดยผู้ป่วยจะได้รับยาทุก ๆ 3 สัปดาห์ จนครบ 4 ครั้ง ซึ่งการให้ยาแต่ละครั้งผู้ป่วยจะได้รับยาเพื่อป้องกันอาการข้างเคียงที่มักเกิดขึ้นทุกครั้ง

ผู้ป่วยจะได้รับการตรวจร่างกายเพื่อประเมินผลการรักษาในแต่ละครั้งก่อนการได้รับยาครั้งถัดไป และเพื่อตรวจดูว่าเกิดอาการข้างเคียงขึ้นหรือไม่ ซึ่งถ้าหากผู้ป่วยเกิดอาการรุนแรงผู้ป่วยจะได้รับยาในครั้งต่อไปลดลงจากเดิมร้อยละ 25 หรือเลื่อนวันให้ยาออกไปอีก 7 วัน และผู้ป่วยจะได้รับการรักษาเพื่อแก้ไขอาการดังกล่าวตามเกณฑ์การรักษาต่อไป

ความไม่สบาย หรือความเสี่ยงต่ออันตรายที่อาจจะได้รับจากกรรมวิธีการวิจัยมีอะไรบ้าง และวิธีการป้องกัน/แก้ไขที่ผู้วิจัยเตรียมไว้หากมีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น

อาจเกิดผลข้างเคียงจากการได้รับยาที่ใช้ในการวิจัยซึ่งจะมีอาการคล้ายกับยาเคมีบำบัดอื่น ๆ เช่น คลื่นไส้, อาเจียน, ท้องเสีย, ท้องผูก, เบื่ออาหาร, เยื่อบุทางเดินอาหารอักเสบ, การกดไขกระดูก เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผลข้างเคียงเฉพาะของยา คือ Docetaxel อาจเกิดอาการบวมน้ำ และการแพ้ยา, Doxorubicin อาจเกิดผลข้างเคียงต่อการทำงานของหัวใจ และ Cyclophosphamide อาจเกิดภาวะปัสสาวะอักเสบได้

วิธีการป้องกัน คือ ผู้เข้าร่วมวิจัยจะได้รับการตรวจร่างกาย, ตรวจเลือด, ตรวจปัสสาวะ และตรวจการทำงานของหัวใจ เป็นประจำทุกสัปดาห์ หรือทุกครั้งก่อนการให้ยา รวมทั้งได้รับยาเพื่อป้องกันอาการข้างเคียงที่มักจะเกิดขึ้นหรือได้รับยาเพื่อบรรเทาอาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นตามสภาวะอาการนั้น ๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการวิจัย

ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับ คือ ท่านจะได้รับทราบการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในระหว่างการได้รับยาเพื่อป้องกันหรือบรรเทาอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นได้

ประโยชน์ต่อวงการแพทย์

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยจากการได้รับ Docetaxel เปรียบเทียบกับการได้รับ Doxorubicin ร่วมกับ Cyclophosphamide เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการตัดสินใจเลือกให้ยาเคมีบำบัดก่อนการผ่าตัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่

2. สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการให้บริบาลทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วยเกี่ยวกับอาการไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นจากการได้รับยา Docetaxel และจากการได้รับยา Doxorubicin ร่วมกับยา Cyclophosphamide เพื่อป้องกันหรือบรรเทาอาการไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้น และเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ป่วยเกี่ยวกับอาการไม่พึงประสงค์ที่อาจเกิดขึ้นได้

ค่าใช้จ่ายที่ผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยจะต้องรับผิดชอบ (ถ้ามี)

ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

ค่าตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเข้าร่วมโครงการวิจัย

ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยจะไม่ได้รับค่าตอบแทนเมื่อเข้าร่วมโครงการวิจัย

หากท่านไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ ท่านมีทางเลือกอื่นอย่างไรบ้าง

หากท่านไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ ท่านจะยังคงได้รับการตรวจและดูแลรักษาเช่นเดิมตามที่ท่านจะได้รับจากแพทย์ผู้ดูแลรักษาท่าน

หากเกิดอันตรายที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนี้ จะติดต่อกับใคร และจะได้รับการปฏิบัติอย่างไร

นางสาวนภารัตน์ ชลิศราพงศ์ โทรศัพท์ 089-668-4412 สามารถติดต่อได้ทั้งในและนอกเวลาราชการ

พันโท นายแพทย์สุชัชชัย สาทถาวร โทรศัพท์ 081-372-2929 ติดต่อได้ทั้งในและนอกเวลาราชการ

หากท่านมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย จะถามใคร ระบุชื่อผู้วิจัยหรือผู้วิจัยร่วม
นางสาวนภารัตน์ ชลิตราพงศ์ โทรศัพท์ 089-668-4412 สามารถติดต่อได้ทั้งในและ
นอกเวลาราชการ

หากท่านรู้สึกว่าการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในระหว่างโครงการวิจัยนี้ ท่านอาจแจ้ง
เรื่องได้ที่

สำนักงานพิจารณาโครงการวิจัย พบ. เบอร์โทร 02-3547600 ต่อ 93681

ข้อมูลส่วนตัวของท่านที่ได้จากโครงการวิจัยครั้งนี้จะถูกนำไปใช้ดังต่อไปนี้

ข้อมูลส่วนตัวของท่าน ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ ของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ข้อมูลที่
ได้รับจากโครงการวิจัยจะถูกนำเสนอเพื่อประโยชน์ทางวิชาการโดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเป็น
รายบุคคล การวิจัยนี้จะถูกตรวจสอบและติดตามโดยคณะกรรมการจริยธรรมฯ

**ท่านจะถอนตัวออกจากโครงการวิจัยหลังจากได้ลงนามเข้าร่วมโครงการวิจัยแล้วได้
หรือไม่**

ในระหว่างการวิจัยนี้ ท่านสามารถถอนตัวออกจากโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยจะไม่
มีผลเสียหรือผลกระทบต่อการให้การรักษาของแพทย์ผู้ทำการวิจัยต่อท่านแต่อย่างใด

**หากมีข้อมูลใหม่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย ท่านจะได้รับแจ้งข้อมูลนั้นโดยผู้วิจัยหรือ
ผู้วิจัยร่วมนั้นทันที (ในกรณีที่เป็นกรวิจัยเกี่ยวข้องกับการรักษาโดยเฉพาะการใช้ยา)**

ในกรณีที่เป็นกรวิจัยเกี่ยวข้องกับการรักษาโดยเฉพาะการใช้ยา หากมีข้อมูลใหม่ที่
เกี่ยวข้องกับการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องแจ้งให้ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยทราบด้วย

ภาคผนวก ค

หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent)
รับรองโดยคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย พบ.

ชื่อโครงการวิจัย การประเมินความปลอดภัยจากการได้รับยาเคมีบำบัด Docetaxel เปรียบเทียบกับ Doxorubicin ร่วมกับ Cyclophosphamide ก่อนการผ่าตัดในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่

วันที่ลงนาม.....

ก่อนที่จะลงนามในใบยินยอมให้ทำการวิจัยนี้ ข้าพเจ้าได้รับการอธิบายจากผู้วิจัยถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัย อันตราย หรืออาการที่อาจเกิดขึ้นจากการวิจัย หรือจากยาที่ใช้ รวมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการวิจัยอย่างละเอียด และมีความเข้าใจดีแล้ว

ผู้วิจัยรับรองว่าจะตอบคำถามที่ข้าพเจ้าสงสัยด้วยความเต็มใจและไม่ปิดบังซ่อนเร้น จนข้าพเจ้าพอใจ

ข้าพเจ้าเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ด้วยความสมัครใจ โดยปราศจากการบังคับหรือชักจูง

ข้าพเจ้ามีสิทธิที่จะบอกเลิกการเข้าร่วมในโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้ และการบอกเลิกนี้จะไม่ผลต่อการรักษาพยาบาลที่ข้าพเจ้าจะพึงได้รับในปัจจุบันและในอนาคต

ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าเป็นความลับ และจะเปิดเผยเฉพาะในรูปของสรุปผลการวิจัยโดยไม่มีกระบวนการระบุชื่อนามสกุลของข้าพเจ้า การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับตัวข้าพเจ้าต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จะกระทำด้วยเหตุผลทางวิชาการเท่านั้น

ผู้วิจัยรับรองว่าหากเกิดอันตรายใดๆ จากการวิจัย ข้าพเจ้าจะได้รับการรักษาพยาบาลและได้รับค่าชดเชย ตามที่ระบุในเอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ข้าพเจ้าจะได้รับเอกสารชี้แจงและหนังสือยินยอมที่มีข้อความเดียวกันกับที่นักวิจัยเก็บไว้เป็นส่วนตัวข้าพเจ้าเอง 1 ชุด

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้ว มีความเข้าใจดีทุกประการ และลงนามในใบยินยอมด้วยความเต็มใจ

ลงชื่อ.....ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
(.....ชื่อ-นามสกุล ตัวบรรจง)

ลงชื่อ .....ผู้ดำเนินโครงการวิจัย
(.....ชื่อ-นามสกุล ตัวบรรจง)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....ชื่อ -นามสกุล ตัวบรรจง)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....ชื่อ -นามสกุล ตัวบรรจง)

ภาคผนวก ง
แบบประเมินอาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา (Naranjo's algorithm)

รหัส.....อายุ.....ปี
 วินิจฉัยโรค .....ประวัติการแพ้ยา.....
 วันที่เริ่มใช้ยา.....วันที่พบอาการ.....
 วันที่ประเมิน.....

รายการประเมิน	ใช่	ไม่ใช่	ไม่ทราบ	ยา..... (คะแนน)	ยา..... (คะแนน)
1. เคยมีสูตรหรือรายงาน ADR เกี่ยวกับยาที่สงสัยมาแล้ว	+1	0	0		
2. อาการไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นหลังได้รับยาที่สงสัย	+2	-1	0		
3. อาการไม่พึงประสงค์ดีขึ้นเมื่อหยุดยาที่สงสัยหรือเมื่อให้ยาด้านที่เฉพาะเจาะจง	+1	0	0		
4. อาการไม่พึงประสงค์ดังกล่าวเกิดขึ้นอีกเมื่อได้รับยาที่สงสัยเข้าไปใหม่	+2	-1	0		
5. อาการไม่พึงประสงค์สามารถเกิดจากสาเหตุอื่นนอกเหนือจากยาที่สงสัย	-1	+2	0		
6. อาการไม่พึงประสงค์เกิดขึ้นได้ใหม่เมื่อได้รับยาหลอก	-1	+1	0		
7. สามารถตรวจวัดระดับยาในเลือดหรือของเหลวในร่างกายว่ามีความเข้มข้นที่ทำให้เกิดพิษ	+1	0	0		
8. อาการไม่พึงประสงค์รุนแรงขึ้นเมื่อเพิ่มขนาดยาหรือลดลงเมื่อลดขนาดยา	+1	0	0		
9. ผู้ป่วยเคยเกิดอาการไม่พึงประสงค์เช่นนี้มาแล้วเมื่อได้รับยาในครั้งก่อน	+1	0	0		
10. อาการไม่พึงประสงค์นั้นมีหลักฐานที่ได้รับการยืนยันโดยวิธีอันเหมาะสม	+1	0	0		
รวมคะแนน					
ผลการประเมิน :	ใช่แน่นอน (Definite)	≥ 9	น่าจะใช่ (Probable)	5-8	
	เป็นไปได้ (Possible)	1-4	ไม่น่าจะใช่ (Doubtful)	≤ 0	

ภาคผนวก ๑

การปฏิบัติตน เมื่อได้รับ ยาเคมีบำบัด

โดย ภ.ญ.นภารัตน์ ชลิตราพงศ์
 นิสิตปริญญาโท
 คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คือ ยาหรือสารเคมีที่มีฤทธิ์ทำลายเซลล์ที่ผิดปกติของร่างกาย โดยมีทั้งการรักษาที่ให้ยาชนิดเดียวหรือให้ยาหลายชนิดร่วมกัน ซึ่งยาเหล่านี้อาจมีผลต่อเซลล์ปกติของร่างกายได้ด้วย โดยเฉพาะเซลล์ที่มีการแบ่งตัวอยู่เสมอ เช่น เซลล์เยื่อทางเดินอาหาร, เซลล์รากผม เป็นต้น จึงทำให้เกิดอาการข้างเคียงขึ้น

แต่อาการข้างเคียงจากยาเคมีบำบัดไม่ได้เกิดขึ้นกับทุกคน ส่วนใหญ่จะเป็นอาการที่ไม่รุนแรง และมักจะเกิดในช่วงแรกของการรักษาหรือในระหว่างการได้รับยา

เนื่องจากหากเกิดอาการข้างเคียงขึ้นอาจจะส่งผลกระทบต่อแผนการรักษาและผลของการรักษาได้ ดังนั้นก่อนจะได้รับยาเคมีบำบัดทุกครั้งแพทย์จะตรวจร่างกายของผู้ป่วยเพื่อประเมินผลการรักษา หรือเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ป่วยพร้อมที่จะได้รับยาหรือไม่ ผู้ป่วยเองก็ควรปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยป้องกันหรือบรรเทาอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น

อาการข้างเคียงที่พบได้บ่อย

- ❑ คลื่นไส้, อาเจียน
- ❑ เยื่อบุช่องปากอักเสบ
- ❑ เบื่ออาหาร
- ❑ ท้องเสีย
- ❑ ท้องผูก
- ❑ ผม่วง
- ❑ ผิวหนัง หรือเล็บมีสีคล้ำขึ้น
- ❑ เม็ดเลือดแดงหรือเม็ดเลือดขาว หรือเกล็ดเลือดมีปริมาณต่ำกว่าปกติ เนื่องจากกวดการทำงานของไขกระดูก
- ❑ มีไข้ และติดเชื้อง่าย

โดยอาการที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นเพียงชั่วคราว และจะค่อย ๆ หายไปเมื่อหยุดได้รับยา
นอกจากนี้ผู้ป่วยควรสังเกตอาการผิดปกติอื่น ๆ ด้วย และควรแจ้งให้แพทย์หรือบุคลากรผู้ดูแลทราบถึงอาการที่เกิดขึ้นทุกครั้ง เพื่อจะได้ให้การรักษาย่างเหมาะสมต่อไป

ควรรักษาจิตใจให้สงบ
ดูแลร่างกายให้แข็งแรง

หากเกิดอาการคลื่นไส้หรืออาเจียน

- กินอาหารครั้งละน้อย ๆ แต่บ่อย ๆ แทนการกิน มื้อหนัก และกินอย่างช้า ๆ เคี้ยวให้ละเอียด
- หลีกเลี่ยงอาหารรสหวานจัด ของทอด ของมัน
- กินอาหารเบา ๆ เช่น ซุป หรือโจ๊ก ในวันที่มาให้ยา แต่ถ้ามักมีอาการในช่วงที่ให้ยา ให้หลีกเลี่ยงการกิน อาหารในช่วง 2 - 3 ชั่วโมงก่อนมาให้ยา
- ไม่ควรนอนราบในช่วง 2 ชั่วโมงแรกหลังกินอาหาร
- สวมใส่เสื้อผ้าที่ไม่รัดจนเกินไป
- ถ้ามีอาการมาก เช่น อาเจียนจนกินอาหารไม่ได้ ควรแจ้งแพทย์ทราบ

หากเกิดอาการท้องเสีย

- ดื่มน้ำมาก ๆ โดยดื่มทีละน้อยแต่บ่อย ๆ และ น้ำต้องไม่ร้อนหรือเย็นเกินไป อาจดื่มน้ำเกลือแร่แทนได้
- หลีกเลี่ยงการดื่มชา กาแฟ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ นม อาหารรสจัด ของทอด ซึ่งอาจทำให้ท้องเสีย และปวดท้องมากขึ้นได้
- กินอาหารที่มีเส้นใยน้อย เช่น ข้าวขาว ก๋วยเตี๋ยว ปลา ไข่ ผลไม้สุกหรือที่ปอกเปลือกแล้ว จะทำให้ไม่เกิดลมในกระเพาะอาหารมาก

ผมร่วง

- ผมจะเริ่มร่วงในช่วง 2 – 3 สัปดาห์ หลังได้รับยาครั้งแรก ซึ่งอาจจะเกิดได้กับผมและขนในทุกส่วนของร่างกาย แต่จะเกิดขึ้นชั่วคราว เมื่อหยุดให้ยา ผมจะเริ่มขึ้นมาใหม่
- ควรใช้แชมพูอ่อน ๆ และหวีที่นิ่ม จะไม่ระคายหนังศีรษะ
- อาจตัดผมสั้น เพื่อให้สามารถดูแลผมและหนังศีรษะได้ง่ายขึ้น หรืออาจสวมหมวกหรือใส่วิก

หากเกิดปัญหาในช่องปาก

- ควรแปรงฟันทุกครั้งหลังกินอาหาร โดยใช้แปรงสีฟันที่มีขนแปรงนุ่มหรือไม้ฟันสาลี และแปรงฟันเบา ๆ
- หลีกเลี่ยงการใช้น้ำยาบ้วนปากที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์หรือสารอื่นที่อาจจะคายเคืองเยื่อช่องปาก
- ถ้าเกิดแผลในช่องปาก ควรหลีกเลี่ยงอาการที่ร้อนเกินไป, อาหารรสจัด, อาหารที่แข็งหรือหยาบมาก
- ถ้ามีอาการปากแห้ง ควรดื่มน้ำมาก ๆ และกินอาหารที่มีลักษณะนุ่มหรือเหลว และถ้าริมฝีปากแห้งให้ใช้ลิปมันหรือสีผึ้งทาอยู่เสมอ
- ปรึกษาแพทย์หากมีอาการปากแห้งมาก หรือเกิดแผลในช่องปากและมีอาการปวด เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน

หากเกิดอาการท้องผูก

- ดื่มน้ำมาก ๆ อย่างน้อย 10 แก้ว ต่อวัน
- ไม่ควรซื้อยาระบายหรือยาเหน็บทวารมาใช้
- อาจเพิ่มสัดส่วนอาหารที่มีกากใยสูงที่กินในแต่ละวัน ทีละน้อย เช่น ผักและผลไม้สด

อาการข้างเคียงจากการกดไขกระดูก

- ถ้ามีเม็ดเลือดขาวต่ำ จะมีโอกาสในการติดเชื้อมากขึ้น

ควรรักษาร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ กินอาหารสุก ใหม่ ระวังอย่าให้เกิดบาดแผล และหลีกเลี่ยงการสัมผัสสัตว์

หากมีไข้ เจ็บคอ หรือมีอาการแสดงการติดเชื้ออื่น ๆ ควรแจ้งแพทย์ทราบ

- ถ้ามีเม็ดเลือดแดงต่ำ จะอ่อนเพลีย หายใจไม่เต็มอิ่ม

ควรพักผ่อนให้เพียงพอ เปลี่ยนท่าทางอย่างช้า ๆ ซึ่งแพทย์อาจให้ธาตุเหล็กและวิตามินเสริม เพื่อป้องกันหรือแก้ไขอาการดังกล่าว

- ถ้ามีเกล็ดเลือดต่ำ จะทำให้เลือดหยุดไหลได้ช้าลง ควรระวังอย่าให้เกิดบาดแผลขึ้น และระวังการกินยาบางชนิดที่อาจทำให้เลือดออกง่ายขึ้น เช่น แอสไพริน

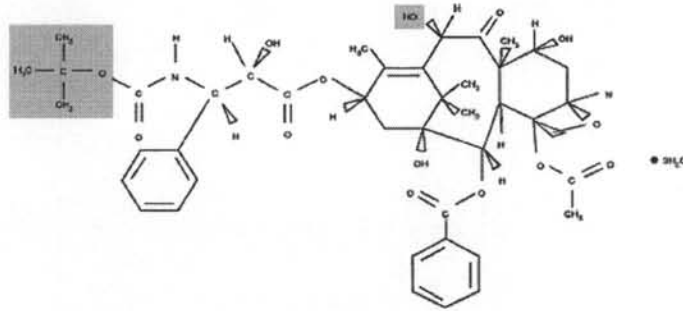
ควรสังเกตว่ามีจุดเลือดออกตามตัว หรือมีเลือดในปัสสาวะหรืออุจจาระ หรือเลือดกำเดาออกหรือไม่

ภาคผนวก ฉ

รายละเอียดของยาโดเซแท็กเซล, ยาดีออกโซรูบิซิน และยาไซโคลฟอสฟาไมด์

ยาโดเซแท็กเซล (Docetaxel)

ยานี้จัดอยู่ในกลุ่ม anti-mitotic chemotherapeutic agent เป็นสารกึ่งสังเคราะห์จาก needles ของต้น *Taxus baccata* มีสูตรโครงสร้างเคมีดังนี้

รูปที่ 10 สูตรโครงสร้างของยาโดเซแท็กเซล

สารนี้ไม่ละลายในน้ำ ดังนั้นในการละลายจึงต้องมีสารพอลิซอร์เบท 80 (Polysorbate 80) และแอลกอฮอล์ ช่วยละลาย

ข้อบ่งใช้

ในการรักษามะเร็งเต้านมยาโดเซแท็กเซลมีข้อบ่งใช้ 4 ข้อด้วยกัน

1. ใช้ร่วมกับยาดีออกโซรูบิซินและยาไซโคลฟอสฟาไมด์ ในการรักษาเสริมในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมชนิดที่พบการลุกลามไปที่ต่อมน้ำเหลืองข้างเคียงและสามารถผ่าตัดได้ (operable node positive breast cancer)
2. ใช้ร่วมกับยาดีออกโซรูบิซิน ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่ หรือระยะแพร่กระจายในผู้ที่ยังไม่ได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัดมาก่อน
3. ใช้เป็นยาขนานเดี่ยว (monotherapy) ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่หรือระยะแพร่กระจายในผู้ที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยเคมีบำบัดสูตรที่มียากลุ่มแอนทราไซคลินส์ หรือยากลุ่มอัลคิลเลตติง (alkylating agent)
4. ใช้ร่วมกับยาคาเบซิตาบิน (capecitabine) ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่หรือระยะแพร่กระจายในผู้ที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยเคมีบำบัดสูตรที่มียากลุ่มแอนทราไซคลินส์

นอกจากนี้ยังใช้ในการรักษามะเร็งปอดชนิด Non-small cell lung cancer และมะเร็งต่อมลูกหมาก โดยใช้เป็นยาขนานเดี่ยวหรือใช้ร่วมกับยาด้านมะเร็งชนิดอื่น

ขนาดยาที่ใช้

1. ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมชนิดที่พบการลุกลามไปที่ต่อมน้ำเหลืองข้างเคียงและสามารถผ่าตัดได้ ให้ใช้ยาโดเซแท็กเซลในขนาด $75 \text{ mg} / \text{m}^2$ โดยให้หลังจากให้ยาดีออกซิรูบิซินขนาด $50 \text{ mg} / \text{m}^2$ และยาไซโคลฟอสฟาไมด์ขนาด $500 \text{ mg} / \text{m}^2$ โดยให้ยาทุก ๆ 3 สัปดาห์ เป็นจำนวน 6 ครั้ง
2. ในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะลุกลามเฉพาะที่หรือระยะแพร่กระจาย
  - ให้ใช้ยาโดเซแท็กเซลขนาดเดียวในขนาด $100 \text{ mg} / \text{m}^2$
  - ให้ใช้ยาโดเซแท็กเซลในขนาด $75 \text{ mg} / \text{m}^2$ ร่วมกับยาดีออกซิรูบิซินขนาด $50 \text{ mg} / \text{m}^2$
  - ให้ใช้ยาโดเซแท็กเซลในขนาด $75 \text{ mg} / \text{m}^2$ ทุก 3 สัปดาห์ ร่วมกับยาคาเบซิตาปีนขนาด $1,250 \text{ mg} / \text{m}^2$ วันละ 2 ครั้ง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ แล้วพัก 1 สัปดาห์

การปรับขนาดยา

โดยทั่วไปควรให้ยาโดเซแท็กเซลเมื่อผู้ป่วยมีจำนวนนิวโทรฟิลล์มากกว่า $1,500$ เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร และมีปริมาณเกล็ดเลือดมากกว่า $100,000$ เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร

ในผู้ป่วยที่เคยได้รับยานี้ในขนาด $100 \text{ mg} / \text{m}^2$ แล้วมีอาการไข้จากภาวะนิวโทรฟิลล์น้อยกว่าปกติ, มีจำนวนนิวโทรฟิลล์น้อยกว่า 500 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร (รุนแรงระดับ 4) นานกว่า 1 สัปดาห์, มีปฏิกิริยาที่ผิวหนังชั้นรุนแรงหรือเป็นมากขึ้น (รุนแรงระดับ 3 หรือ 4) หรือเกิดโรคของระบบประสาทส่วนปลายชั้นรุนแรง (รุนแรงระดับ 3 หรือ 4) ต้องลดระดับยาลงร้อยละ 25 เหลือให้ยาครั้งต่อไปในขนาด $75 \text{ mg} / \text{m}^2$ หากยังคงเกิดอาการไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงอีกให้ลดขนาดยาลงอีกร้อยละ 25 เหลือให้ยาครั้งต่อไปในขนาด $55 \text{ mg} / \text{m}^2$ หรืออาจพิจารณาให้หยุดยา

อาการไม่พึงประสงค์

1. ระบบเลือดและน้ำเหลือง

เกิดขึ้นเนื่องจากฤทธิ์การกดไขกระดูกของยาโดเซแท็กเซลที่ความรุนแรงของอาการขึ้นอยู่กับขนาดยาที่ได้รับและการได้รับการรักษาอื่นร่วมด้วย ซึ่งอาการที่พบบ่อยที่สุดคือ ภาวะนิวโทรฟิลล์ต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ 96) โดยจะเกิดขึ้นหลังจากได้รับยาประมาณ 7 วันและหากมีอาการรุนแรงระดับ 4 (ร้อยละ 75) จะมีอาการอยู่เป็นเวลาเฉลี่ย 7 วัน

ภาวะเลือดจางพบได้ร้อยละ 90 และร้อยละ 9 มีอาการรุนแรงระดับ 4 (Hemoglobin น้อยกว่า 8 กรัมต่อเดซิลิตร)

ภาวะเม็ดเลือดขาวต่ำพบได้ร้อยละ 97 และร้อยละ 37 มีอาการที่รุนแรง (Leukocyte น้อยกว่า 1000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร)

อาการไข้จากการมีภาวะนิวโทรฟิลล์ต่ำกว่าปกติ พบได้ร้อยละ 12

การติดเชื้อ พบได้ร้อยละ 20 โดยพบการติดเชื้อที่รุนแรง, การติดเชื้อในกระแสเลือด, ปอดบวม และเสียชีวิตได้ร้อยละ 2

ภาวะเกล็ดเลือดต่ำ พบได้ร้อยละ 8 และมักมีอาการที่ไม่รุนแรง

2. ระบบภูมิคุ้มกัน

โดเซแท็กเซลมักจะทำให้เกิดปฏิกิริยาไวเกินได้ร้อยละ 25.9 โดยพบรุนแรงระดับ 3 หรือ 4 ได้ร้อยละ 5.3 ซึ่งยังไม่รู้ถึงสาเหตุที่ชัดเจนที่ทำให้เกิดอาการนี้ขึ้น อาจเกิดจากสารพอลิซอร์เบท 80 หรือเกิดจากตัวยาเอง ปฏิกิริยาไวเกินนั้นมักจะเกิดภายในไม่กี่นาทีหลังจากเริ่มให้ยาโดยเฉพาะในการให้ยาครั้งแรกหรือครั้งที่สอง อาการที่เกิดขึ้น ได้แก่ หน้าแดง (flushing), ผื่นแดง อาจมีหรือไม่มีอาการคันร่วมด้วย, แขนงหน้าอก, ปวดหลัง, หายใจลำบาก, อาการไข้จากยา (drug fever) และอาการหนาวสั่น อาการที่ไม่ค่อยรุนแรงเหล่านี้จะหายไปเองได้โดยไม่ต้องหยุดยาหรือหลังจากได้รับการรักษาที่เหมาะสม ส่วนอาการรุนแรง ได้แก่ ความดันโลหิตต่ำ และ/หรือ หลอดลมตีบ หรือเกิดผื่นแดงทั่วตัว ควรหยุดยาทันทีที่เกิดอาการขึ้น หรือให้ยาในอัตราที่ช้าลง หรือให้ยาไดเฟนไฮดรามีน (Diphenhydramine) อาจให้ร่วมกับยาเด็กซาเมทาโซน (Dexamethasone) หรือ ยาอีพิเนฟริน (Epinephrine) เข้าทางหลอดเลือดดำ

การป้องกันการเกิดปฏิกิริยาไวเกินนั้นทำได้โดยการให้ยาเด็กซาเมทาโซนขนาด 8 มิลลิกรัม วันละ 2 ครั้ง หลังอาหารเช้าและเย็น เป็นเวลา 3 วัน เริ่ม 1 วันก่อนให้ยาโดเซแท็กเซล นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาให้ยาไดเฟนไฮดรามีน และยารานิทิดีน (Ranithidine) ก่อนให้ยาโดเซแท็กเซลด้วยเพื่อป้องกันอาการที่รุนแรง

3. ผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง

อาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดบนผิวหนังเป็นอาการที่ขึ้นกับขนาดยาและขนาดยาสะสมที่ได้รับ โดยจะพบมากและรุนแรงขึ้นเมื่อได้รับยามากกว่า $85 \text{ mg} / \text{m}^2$ ที่พบบ่อย คือ ผม่วง (ร้อยละ 79) ซึ่งจะเริ่มมีอาการตั้งแต่ 14 – 21 วันหลังจากได้รับยาโดเซแท็กเซล และสามารถกลับสู่สภาวะปกติได้หลังจากหยุดยาแล้ว

อาการผื่น (ร้อยละ 56) มีทั้งผื่นที่เกิดขึ้นเฉพาะที่ (localized eruption) ซึ่งส่วนใหญ่จะพบบริเวณมือและเท้า และอาจพบบริเวณแขน ใบหน้า หน้าอก โดยผื่นที่เกิดขึ้นมักมีอาการคันร่วมด้วย อาการจะเกิดภายในสัปดาห์แรกหลังได้รับยาและจะหายได้เองก่อนที่จะให้ยาครั้งต่อไป นอกจากนี้อาจเกิดอาการรุนแรงได้ (ร้อยละ 5 – 10) ซึ่งจะมีผื่นแล้วตามมาด้วยการลอกของผิวหนัง หรือการเกิดผื่นพุพอง หรือ Stevens – Johnson syndrome

การเปลี่ยนแปลงของเล็บ พบได้ร้อยละ 28 และพบรุนแรงระดับ 3 หรือ 4 ได้ร้อยละ 3 อาการคือ อาจมีสีของเล็บอ่อนหรือเข้มกว่าปกติ, ปวด และอาจมีเล็บหลุด (onycholysis)

4. การคั่งของน้ำ

ได้แก่ อาการบวม น้ำ พบได้ประมาณร้อยละ 64 อาการนี้เป็นผลจากการได้รับยาสะสม ตั้งแต่ $400 \text{ mg} / \text{m}^2$ ขึ้นไป โดยมักจะเริ่มจากเท้าบวมและอาจบวมได้ทั้งตัว มีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น 2 กิโลกรัมหรือมากกว่า ซึ่งอาการนี้สามารถกลับเป็นปกติได้หลังจากหยุดให้ยาแล้วประมาณ 16 สัปดาห์ นอกจากนี้ยังอาจเกิดอาการที่รุนแรงได้ ได้แก่ มีน้ำในเยื่อหุ้มปอด, น้ำในเยื่อหุ้มหัวใจ และมีของเหลวในช่องท้อง ซึ่งพบได้ร้อยละ 6.5 มักพบในผู้ที่ได้รับยาสะสมมากกว่า $819 \text{ mg} / \text{m}^2$ ขึ้นไป ในผู้ป่วยที่มีอาการเหล่านี้จำเป็นต้องหยุดให้ยา

การให้ยาเด็กซาเมทาโซนก่อนให้ยาโดเซแท็กเซลจะช่วยลดความรุนแรงของอาการที่อาจเกิดขึ้นและช่วยชะลอการเกิดการคั่งของน้ำได้

5. ระบบทางเดินอาหาร

ที่พบบ่อยคือ เยื่อปากอักเสบ (ร้อยละ 47), ท้องเสีย (ร้อยละ 40), คลื่นไส้ (ร้อยละ 40), อาเจียน (ร้อยละ 25), การรับรสเปลี่ยนไป (ร้อยละ 10), ท้องผูก (ร้อยละ 10) ซึ่งอาการที่เกิดขึ้นมักจะไม่รุนแรง โดยอาจพบอาการรุนแรงระดับ 3 หรือ 4 ได้ร้อยละ 5 นอกจากนี้ยังอาจพบอาการเลือดออกที่กระเพาะอาหารและลำไส้ และหลอดอาหารอักเสบได้ร้อยละ 1

6. ระบบประสาท

พบว่าเกิดอาการทางระบบประสาทการรับรู้ได้ร้อยละ 50 ซึ่งพบที่รุนแรงระดับ 3 หรือ 4 ได้ร้อยละ 4 โดยจะมีอาการชาบริเวณนิ้วมือและนิ้วเท้า ความรู้สึกสัมผัสเสื่อม (dysesthesia) หรือปวด รวมทั้งอาจเกิดอาการปวดแสบปวดร้อนได้ และพบว่าเกิดอาการทางระบบประสาทการเคลื่อนไหว โดยส่วนมากจะเป็นอาการอ่อนแรง พบร้อยละ 61.8 ซึ่งอาการที่รุนแรงพบได้ร้อยละ 12.8 อาการนี้สามารถคงอยู่ได้หลายวันจนถึงหลายสัปดาห์

อาการผิดปกติทางระบบประสาทนี้ผู้ป่วยสามารถกลับสู่ภาวะปกติได้เองหลังจากหยุดยาแล้วประมาณ 3 เดือน

7. ระบบหัวใจและหลอดเลือด

พบอาการหัวใจเต้นผิดจังหวะ (ร้อยละ 4), ความดันโลหิตต่ำ (ร้อยละ 3.8), ความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 2.4) และหัวใจล้มเหลว (ร้อยละ 0.5)

8. ตับและน้ำดี

พบว่าผู้ป่วยมีภาวะตับผิดปกติร้อยละ 8.9 โดยร้อยละ 18.9 พบมีการเพิ่มขึ้นของเอนไซม์ AST และ ALT มากกว่า 1.5 เท่าของระดับปกติ และร้อยละ 7.3 พบมีการเพิ่มขึ้นของเอนไซม์อัลคาไลน์ฟอสฟาเตสมากกว่า 2.5 เท่าของระดับปกติ

9. กล้ามเนื้อและโครงกระดูก

อาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดต่อระบบนี้มักจะพบได้ในวันแรกของการได้รับยาและอาจเกิดนานประมาณ 4 วัน

พบอาการปวดกล้ามเนื้อ (myalgia) ได้ร้อยละ 20 โดยพบที่มีความรุนแรงระดับ 3 หรือ 4 ได้ร้อยละ 1.4 และพบอาการปวดข้อ (arthralgia) ได้ร้อยละ 8.6

10. อาการไม่พึงประสงค์อื่น ๆ

ยาโดเซแท็กเซลมีฤทธิ์ระคายเคืองเนื้อเยื่อ (vesicant agent) ดังนั้นจึงอาจเกิดปฏิกิริยาบริเวณผิวหนังที่ฉีดยาได้ร้อยละ 3.3 – 4.4 ได้แก่ สีผิวเข้มกว่าปกติ อักเสบ แดงหรือแห้ง อาจพบหลอดเลือดดำอักเสบได้ หรือพบการรั่วของยาออกนอกเส้นเลือด และเส้นเลือดดำบวมได้

ข้อห้ามใช้

- ห้ามใช้ในผู้ที่มีประวัติว่าเกิดปฏิกิริยาภูมิไวเกินต่อตัวยาหรือส่วนประกอบอื่นของยา
- ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยที่มีค่านิวโทรฟิลล์น้อยกว่า 1,500 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร
- ห้ามใช้ยานี้ในสตรีตั้งครรภ์หรือให้นมบุตร (Pregnancy category D)
- ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะตับบกพร่อง

เภสัชจลนศาสตร์

- ค่าอัตราสารเข้าระบบชีวภาพ (Bioavailability) เมื่อให้เข้าทางหลอดเลือดดำร้อยละ 100 และเมื่อให้ทางปากมีค่าร้อยละ 2 – 14
- จับกับโปรตีนในน้ำเลือด (plasma protein binding) ได้มากกว่าร้อยละ 95 โดยจับกับ Alpha 1 acid glycoprotein, ไลโปโปรตีนและแอลบูมิน
- กระบวนการแปรรูปของยาผ่าน cytochrome P450 CYP3A4 และ CYP3A5 ที่ตับ
- การขับถ่ายยา (Excretion) ในรูปที่ไม่มีการย่อยร้อยละ 75 ผ่านทางอุจจาระ และร้อยละ 6 ผ่านทางปัสสาวะ

กลไกการออกฤทธิ์

ยาโดเซแท็กเซลจึงเป็นยาต้านมะเร็งที่ออกฤทธิ์โดยไม่ขึ้นอยู่กับระยะของเซลล์ ยาออกฤทธิ์โดยการจับกับ tubulin แบบผันกลับได้ แล้วส่งเสริมให้เกิด polymerization ของ tubulin ขึ้นทำให้เกิดเป็น microtubules ที่คงตัวจึงไม่สามารถเกิด depolymerization ของ microtubules ได้ ส่งผลให้ความเข้มข้นของ free tubulin ภายในเซลล์ลดลงและเกิดความต้องการให้สร้าง microtubules มากขึ้น สุดท้ายเซลล์จึงเกิดการแตกตายเอง (Apoptosis)

อันตรกิริยาระหว่างยา

ยังไม่มีการศึกษาทางคลินิกเกี่ยวกับอันตรกิริยาระหว่างยาโดเซแท็กเซลกับยาอื่น จากการศึกษาในหลอดทดลอง (*in vitro*) ยานี้ผ่านกระบวนการแปรรูปของเอนไซม์ cytochrome P450-3A4 ดังนั้นยาที่ผ่านกระบวนการนี้เช่นกันอาจมีผลต่อการแปรรูปของยาโดเซแท็กเซลได้ เมื่อให้ร่วมกัน

การบริหารยา

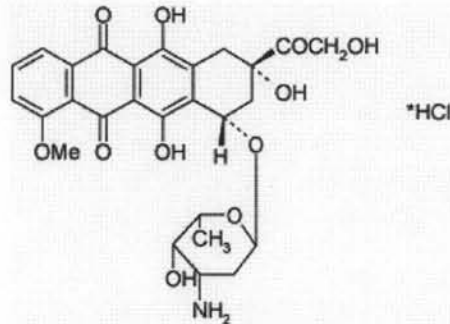
ควรละลายยาใน 0.9% Sodium chloride solution หรือ 5% Dextrose solution ให้มีปริมาตร 250 มิลลิลิตรก่อน เพื่อให้มีความเข้มข้นของยาไม่มากกว่า 0.9 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร จากนั้นบริหารยาโดยการปล่อยให้ไหลเข้าหลอดเลือดดำ (IV infusion) ในเวลา 60 นาที ที่อุณหภูมิห้องและมีแสงสว่างปกติ

ความคงตัวและการเก็บรักษา

- เก็บยาที่อุณหภูมิตู้เย็น หรือที่อุณหภูมิระหว่าง 2 – 25 องศาเซลเซียส และป้องกันแสง
- เมื่อละลายผงยาโดเซแท็กเซลด้วยสารทำละลายแล้ว จะมีความคงตัว 8 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิห้อง หรือที่อุณหภูมิ 2 – 8 องศาเซลเซียส
- เมื่อละลายยาด้วย 0.9% Sodium chloride solution หรือ 5% Dextrose solution แล้ว ยาจะมีความคงตัว 4 ชั่วโมงที่อุณหภูมิห้อง

ยาด็อกโซรูบิซิน (Doxorubicin)

ยานี้จัดอยู่ในกลุ่ม anthracycline antibiotic ที่สร้างจากเชื้อแบคทีเรีย *Streptomyces peucetius var. caesius* มีสูตรโครงสร้างเคมีดังนี้

รูปที่ 11 สูตรโครงสร้างของยาด็อกโซรูบิซิน

ลักษณะทางกายภาพเป็นผงสีแดงหรือแดงส้ม ละลายได้ดีในน้ำ ละลายได้บ้างในสารละลาย 0.9% โซเดียมคลอไรด์ และไม่ละลายในแอลกอฮอล์

ข้อบ่งใช้

ยาด็อกโซรูบิซินมีข้อบ่งใช้ในมะเร็งหลายชนิด ได้แก่

- Acute Leukemia
- Hodgkin's lymphoma and Non-Hodgkin's lymphoma
- Breast cancer
- Gastric cancer
- Transitional cell bladder carcinoma
- Small cell lung cancer
- Thyroid carcinoma
- Soft – tissue and osteogenic sarcomas
- Neuroblastoma
- AIDS – related Kaposi's sarcoma

ยานี้ใช้ในการรักษาทั้งก่อนและหลังการผ่าตัด รวมทั้งการรักษาแบบประคับประคอง โดยการให้ยามีทั้งการให้เป็นยาขนานเดียวและให้ยาควบคู่กับยาต้านมะเร็งชนิดอื่น

ขนาดยาที่ใช้

- เมื่อให้เป็นยาขนานเดียว ขนาดยาที่นิยมใช้ คือ 60 – 75 mg / m² โดยการฉีดเข้าหลอดเลือดดำ ทุก ๆ 21 วัน หรือให้ยาทุก ๆ สัปดาห์ ในขนาด 20 mg / m²
- เมื่อให้ร่วมกับยาต้านมะเร็งชนิดอื่น ขนาดยาที่นิยมใช้ คือ 40 – 60 mg / m² โดยการฉีดเข้าหลอดเลือดดำ ทุก ๆ 21 – 28 วัน
- ขนาดรวมทั้งหมด (Life time cumulation dose limit) ที่ควรได้รับคือ 550 mg / m² เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดพิษต่อหัวใจแบบถาวร แต่ในผู้ป่วยบางราย เช่น ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีโรคประจำตัวอื่น ไม่ควรได้รับขนาดยารวมเกิน 400 mg / m²

การปรับขนาดยา

ควรลดขนาดของยาดีออกไซรูบิซินลงในผู้มีการทำงานของตับบกพร่อง โดยอ้างอิงจากระดับของ บิลิรูบินในซีรัม (serum bilirubin) ดังนี้

- ค่าบิลิรูบินในซีรัม 1.2 – 3.0 มก.ต่อเดซิลิตร ให้ลดขนาดยาลงเหลือร้อยละ 50 ของขนาดปกติ
- ค่าบิลิรูบินในซีรัม มากกว่า 3.0 มก.ต่อเดซิลิตร ให้ลดขนาดยาลงเหลือร้อยละ 25 ของขนาดปกติ

สำหรับในผู้ที่มีการทำงานของไตบกพร่องนั้นมีรายงานว่าควรปรับขนาดยาลงเหลือร้อยละ 75 ของขนาดปกติในผู้ป่วยที่มีค่าการชำระครีเอตินิน (Creatinine clearance) น้อยกว่า 10 มิลลิลิตรต่อนาที

ในผู้ป่วยที่เคยได้รับยานี้แล้วมีอาการไข้จากภาวะนิวโทรฟิลล์น้อยกว่าปกติ, มีจำนวนนิวโทรฟิลล์น้อยกว่า 500 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร (รุนแรงระดับ 4), มีปฏิกิริยาที่ผิวหนังชั้นรุนแรงหรือเป็นมากขึ้น (รุนแรงระดับ 3 หรือ 4) หรือเกิดอาการไม่พึงประสงค์อื่นที่รุนแรงระดับ 3 หรือ 4 ควรต้องลดระดับยาในครั้งต่อไปลงร้อยละ 25

อาการไม่พึงประสงค์

1. ระบบเลือดและน้ำเหลือง

การกดการทำงานของไขกระดูกจะพบในผู้ป่วยได้ทุกราย โดยพบมีเม็ดเลือดขาวต่ำกว่าปกติได้มากที่สุดโดยเฉพาะนิวโทรฟิลล์ (ร้อยละ 60 – 80) และอาจพบภาวะเกล็ดเลือดต่ำได้ สำหรับภาวะเลือดจางพบได้น้อย อาการจะรุนแรงขึ้นในผู้ป่วยที่เคยได้รับรังสีรักษามาก่อน, ผู้ป่วยที่มีมะเร็งแพร่กระจายเข้าไขกระดูก, ผู้ที่มีหน้าที่การทำงานของตับเสื่อม และผู้ที่ได้รับยาต้านมะเร็งอื่นร่วมด้วย โดยภาวะกดไขกระดูกจะมีความรุนแรงสูงสุดในช่วงวันที่ 10 – 14 หลังจากได้รับยา และมักจะกลับเป็นปกติในวันที่ 21 หลังจากได้รับยา

2. ระบบภูมิคุ้มกัน

มีรายงานการเกิดไข้หนาวสั่นและผื่นคันที่ผิวหนังบ้าง สำหรับปฏิกิริยาการแพ้แบบ anaphylaxis อาจเกิดขึ้นได้ มีรายงานการแพ้ไขว้ข้ามกับยาลินโดมัยซินเกิดขึ้น 1 ราย

3. ผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง

ผม (ขน) ร่วงพบได้ในผู้ป่วยเกือบทุกคนที่ได้รับยาดอกไซรูบิซิน เมื่อหยุดยา 2 - 3 เดือน ผมจะขึ้นมาใหม่ได้

โคนเล็บและผิวหนังตามข้อพับต่าง ๆ จะมีสีคล้ำขึ้นในผู้ป่วยเกือบทุกคนที่ได้รับยา นอกจากนี้ยังมีรายงานพบเล็บถอด (Onycholysis) และมีหนังหนาที่ฝ่ามือ

ในผู้ป่วยที่ได้รับการฉายรังสีรักษามาก่อนได้รับยาอาจเกิดผิวหนังอักเสบได้ (Radiation recall) น้อยกว่าร้อยละ 1 โดยจะเกิดอาการแสบร้อน, แดง และปวดมากในบริเวณที่ได้รับรังสี ซึ่งอาการเหล่านี้จะเกิดขึ้นในช่วงสัปดาห์แรกหลังจากได้รับยาและจะมีอาการนานประมาณ 1 สัปดาห์

4. ระบบทางเดินอาหาร

ภาวะเยื่ออักเสบ (mucositis) พบได้มากกว่าร้อยละ 10 ส่วนใหญ่ในผู้ป่วยที่ได้รับยาทุกวัน มักเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 5 - 10 หลังจากได้รับยา ซึ่งเริ่มจากอาการแดงและแสบร้อนในปาก และจากนั้นอาจกลายเป็นแผลได้ ทำให้กินอาหารลำบาก โดยอาการจะมีความรุนแรงสูงสุดในช่วงระหว่างสัปดาห์ที่ 2 หลังได้รับยาและจะหายไปได้เองภายในเวลา 10 วัน

อาการคลื่นไส้ อาเจียน พบเกิดขึ้นได้มาร้อยละ 21 - 55 โดยเกิดขึ้นได้ตั้งแต่วันแรกที่ได้รับยาจนกระทั่งวันที่ 3 หลังจากได้รับยา ซึ่งอาการเหล่านี้สามารถบรรเทาได้ด้วยยาแก้อาเจียน

มีรายงานการเกิดแผลเปื่อยและเนื้อตายเฉพาะส่วนในลำไส้ใหญ่ อาจทำให้เกิดเลือดออกและทำให้เสียชีวิตได้จากการติดเชื้อซ้ำ ในผู้ป่วยที่ได้รับยาดอกไซรูบิซินร่วมกับยาไซตาราบิน (Cytarabine)

5. ระบบหัวใจและหลอดเลือด

การเกิดพิษต่อหัวใจเป็นอาการไม่พึงประสงค์ที่จำกัดขนาดยา ผู้ป่วยจำเป็นต้องได้รับการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจและ Multiple Gated Acquisition Scan (MUGA scans) ก่อนรับยา, หลังจากได้รับยาคั้งสุดท้าย และเมื่อพบอาการหรืออาการแสดงของการทำงานของหัวใจผิดปกติ

ยาดอกไซรูบิซินทำให้เกิดการพิษต่อหัวใจแบบถาวร สามารถแบ่งได้ 3 ชนิด ด้วยกัน คือ

- การเกิดพิษต่อหัวใจอย่างเฉียบพลัน พบได้น้อยมาก โดยมักจะพบว่า ST-T wave เปลี่ยนแปลงไป, QT interval ยาวกว่าปกติ และการเต้นของหัวใจผิดปกติ (Arrhythmias) ซึ่งสามารถตรวจได้จากการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ

- การเกิดพิษต่อหัวใจแบบเรื้อรัง ทำให้เกิดโรคกล้ามเนื้อหัวใจหรือภาวะหัวใจล้มเหลว (Congestive heart failure) จากการที่ผลของยาทำให้ผนังหัวใจห้องล่างบางลงและลดความสามารถในการบีบตัวของหัวใจ ซึ่งตรวจติดตามได้จากค่าสัดส่วนการทำงานของหัวใจห้องล่างซ้าย (Left ventricular ejection fraction, LVEF) เป็นภาวะที่เกิดขึ้นได้บ่อยที่สุด ส่วนใหญ่จะเกิดภายใน 1 ปีหลังจากได้รับยาดีออกไซรูบิซินครั้งสุดท้าย โดยมักจะเกิดเมื่อผู้ป่วยได้รับยาสะสมตั้งแต่ 450 – 550 mg / m² ขึ้นไป และอาจเกิดขึ้นในผู้ป่วยที่ได้รับยาสะสมในขนาดต่ำได้ถ้าหากว่าผู้ป่วยเคยได้รับการฉายรังสีรักษาบริเวณทรวงอก, ได้รับยาไซโคลฟอสฟาไมด์ร่วมด้วย, เคยได้รับยาชนิดอื่นในกลุ่มแอนทราไซคลิกลิเนส และอายุมาก
- การเกิดพิษต่อหัวใจแบบช้า (Late onset cardiotoxicity) พบเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ 3 – 10 ปี หลังจากผู้ป่วยหยุดยาไปแล้วและมักพบในผู้ป่วยเด็ก อาการที่พบ เช่น การทำงานของหัวใจห้องล่างผิดปกติ, หัวใจล้มเหลว และหัวใจเต้นผิดจังหวะ อุบัติการณ์การเกิดนี้จะเพิ่มขึ้นเมื่อผู้ป่วยได้รับขนาดยาสะสมมากขึ้น, ได้รับยาในอัตราเร็ว และการได้รับการฉายรังสีรักษาบริเวณทรวงอก

6. ระบบประสาท

ในผู้ป่วยที่ได้รับยาทางหลอดเลือดแดงพบอาการพิษของยาต่อเส้นประสาทส่วนปลายได้ทั้งเส้นประสาทรับความรู้สึกและเส้นประสาทสั่งการ และพบอาการชักได้ในผู้ป่วยที่ได้รับยาดีออกไซรูบิซิน ในขนาดที่มากกว่าขนาดที่แนะนำ 2 – 3 เท่า และให้ร่วมกับยาไซโคลฟอสฟาไมด์ในขนาดสูง

7. อาการไม่พึงประสงค์อื่น ๆ

- ในวันแรกที่ผู้ป่วยได้รับยาดีออกไซรูบิซินมักจะพบว่าปัสสาวะมีสีแดง พบได้มากกว่าร้อยละ 10
- หากเกิดยารั่วจากหลอดเลือด (Extravasation) อาจทำให้เกิดอาการปวด, เซลล์เนื้อเยื่อรอบ ๆ อักเสบ, เกิดตุ่มพอง, หลอดเลือดดำอักเสบมีลิ่มเลือด (Thrombophlebitis) และเกิดเนื้อตายเฉพาะส่วน (Necrosis) ได้ นอกจากนี้ยังอาจพบเส้นแดงคล้ำตามแนวหลอดเลือดที่หย่าได้
- ภาวะกรดยูริกสูง (Hyperuricemia) เกิดขึ้นได้ร้อยละ 1 – 10 จากการที่ยาทำให้เกิดการตายของเซลล์อย่างรวดเร็ว ดังนั้นผู้ป่วยควรได้รับสารน้ำให้เพียงพอ
- อาจพบเยื่อตาอักเสบและมีน้ำตาไหลได้แต่น้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ 1)

ข้อควรระวัง

- ผู้ป่วยที่ได้รับยานี้ควรตรวจนับเม็ดเลือดและหน้าที่การทำงานของตับเป็นระยะ ๆ
- ยาถูกขับออกทางน้ำนมได้ จึงไม่ควรเลี้ยงทารกด้วยน้ำนมระหว่างที่ได้รับยานี้
- เมื่อบริหารยานี้เข้ากระเพาะปัสสาวะโดยตรงในผู้ป่วยมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ ควรตรวจปัสสาวะ, ตรวจนับเม็ดเลือด และการส่องกล้องตรวจภายในกระเพาะปัสสาวะ เป็นระยะ ๆ ทุกเดือน

ข้อห้ามใช้

- ผู้ป่วยที่มีภาวะการกดไขกระดูกที่รุนแรงเนื่องจากผลของเคมีบำบัดหรือรังสีบำบัดที่ใช้รักษามาก่อนหน้านี้
- ผู้ป่วยที่มีการทำงานของหัวใจบกพร่อง
- ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านมะเร็งหรือยาในกลุ่มแอนทราไซคลินส์อื่น ๆ ในขนาดยาที่สะสมอย่างสมบูรณ์มาก่อน
- ผู้ป่วยที่มีประวัติการแพ้ยาต้านมะเร็ง
- ผู้ที่กำลังตั้งครรภ์ หรือให้นมบุตร (Pregnancy category D)

เภสัชจลนศาสตร์

- เมื่อให้ยาโดยการรับประทาน ยาจะถูกดูดซึมได้ไม่ดี (น้อยกว่าร้อยละ 5) และยาไม่มีความคงตัวเมื่อถูกกรดในกระเพาะอาหาร นอกจากนี้ยามีผลระคายเคืองต่อเนื้อเยื่อ จึงต้องให้ยาทางหลอดเลือดดำ
- ยาจะกระจายตัวไปยังเนื้อเยื่อและน้ำเลือดได้ดี โดยส่วนใหญ่จะกระจายไปยังเนื้อเยื่อตับ, ปอด, หัวใจ และไต ภายใน 30 นาที หลังให้ยาทางหลอดเลือดดำ มีค่าปริมาตรการกระจาย (Volume of distribution) เท่ากับ 700 - 1100 ลิตรต่อตารางเมตร และยาจับกับโปรตีนในน้ำเลือดได้ร้อยละ 50 - 85 นอกจากนี้ยาไม่ผ่านสิ่งกั้นเลือดและสมอง (Blood brain barrier) แต่จะสามารถผ่านทางรกและน้ำนมได้
- ยาจะผ่านกระบวนการแปรรูปออกฤทธิ์ที่ตับ กลายเป็น Doxorubicinol ที่เป็นสารออกฤทธิ์ และ Aglycone metabolites ซึ่งสารบางชนิดอาจมีฤทธิ์ต่อเซลล์ได้
- ยาถูกขับออกทางน้ำดีร้อยละ 40 - 50 และขับออกทางปัสสาวะร้อยละ 5 - 10 การขจัดยาจากเลือดแบ่งได้เป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรกยาจะมีค่าครึ่งชีวิต 12 - 36 นาที, ระยะที่สองจะมีค่าครึ่งชีวิต 16.7 ชั่วโมง และระยะที่สามจะมีค่าครึ่งชีวิต 30 ชั่วโมง

- การขจัดยาในผู้หญิงที่อ้วนจะใช้เวลานานกว่าคนที่น้ำหนักปกติ และในเด็กอายุ 2 – 20 ปี จะมีการขจัดยาในอัตราที่มากกว่าในผู้ใหญ่ ส่วนในเด็กที่อายุน้อยกว่า 2 ปี จะมีการขจัดยาในอัตราที่น้อยกว่าในเด็กอายุ 2 – 20 ปี

กลไกการออกฤทธิ์

กลไกการออกฤทธิ์ของยาด็อกไซรูบิซินมีความซับซ้อนและยังไม่ชัดเจน จากการทดลองพบว่ายาจะจับกับดีเอ็นเอโดยการ intercalation และยับยั้งการทำงานของ enzyme topoisomerase II ทำให้เกิดการยับยั้งการถ่ายแบบของดีเอ็นเอ ส่งผลให้เกิดการกระบวนการทำลายเซลล์ นอกจากนี้กระบวนการ Enzymatic electron reduction ของยายังทำให้เกิดอนุมูลอิสระที่ไปจับกับดีเอ็นเอ, อาร์เอ็นเอ และโปรตีนภายในเซลล์ ส่งผลให้เซลล์ตายเช่นกัน จากกลไกการออกฤทธิ์ของยานี้ยาด็อกไซรูบิซินจึงออกฤทธิ์แบบไม่จำเพาะเจาะจงกับวัฏจักรของเซลล์

อันตรกิริยาระหว่างยา

- เมื่อได้รับยาด็อกไซรูบิซินร่วมกับยาไซโคลสปอริน (Cyclosporin) อาจทำให้การขจัดยาด็อกไซรูบิซินออกจากร่างกายลดลง ส่งผลให้ความเข้มข้นของระดับยาด็อกไซรูบิซินในซีรัมเพิ่มขึ้น และทำให้เกิดพิษต่อไตกระดูกรุนแรงมากขึ้น
- เมื่อได้รับยาแพคลีแท็กเซลต่อยาด็อกไซรูบิซิน พบว่าการขจัดของยาด็อกไซรูบิซินลดลง และความรุนแรงของภาวะนิวโทรฟิลส์ต่ำกว่าปกติและเยื่อช่องปากอักเสบมากขึ้น
- เมื่อให้ยาด็อกไซรูบิซินร่วมกับยาไซโคลฟอสฟาไมด์อาจมีฤทธิ์เสริมให้เกิดพิษต่อหัวใจได้ และผู้ป่วยอาจเกิดภาวะปัสสาวะอักเสบจากไซโคลฟอสฟาไมด์ได้ง่ายขึ้น
- เมื่อให้ยาด็อกไซรูบิซินร่วมกับยาอื่นที่มีผลข้างเคียงต่อหัวใจ จะทำให้เกิดภาวะพิษต่อหัวใจได้มากขึ้นและรุนแรงขึ้น
- เมื่อให้ยาด็อกไซรูบิซินร่วมกับยาฟีโนบาร์บิทอล (Phenobarbital) จะมีผลทำให้เพิ่มการขจัดยาด็อกไซรูบิซิน
- มีรายงานเกี่ยวกับการเพิ่มความรุนแรงของการเกิดภาวะนิวโทรฟิลส์ต่ำกว่าปกติและภาวะเกล็ดเลือดต่ำของยาด็อกไซรูบิซิน เมื่อผู้ป่วยได้รับยาโปรเจสเทอโรนในขนาดสูงร่วมด้วย
- เมื่อได้รับยาด็อกไซรูบิซินร่วมกับยากลุ่มที่ปิดกั้นช่องทางของแคลเซียม (Calcium channel blocking agent) อาจเกิดพิษต่อหัวใจได้ง่ายขึ้น
- ยาด็อกไซรูบิซินทำให้ระดับยาฟีนิโทอิน (Phenotoin) ในซีรัมลดลง
- ยาสเตรปโตไซซิน (Streptozocin) อาจยับยั้งกระบวนการแปรรูปของด็อกไซรูบิซิน

การบริหารยา

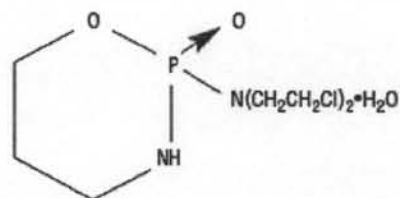
- ให้ยาฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำช้า ๆ (slow IV push) ซึ่งความเร็วในการบริหารยานั้น ขึ้นกับขนาดยาและขนาดของหลอดเลือดที่ให้ แต่ต้องให้ในเวลาไม่เร็วกว่า 3 นาที โดยให้ผ่านสายที่ให้สารน้ำ 0.9% Sodium chloride solution หรือ 5% Dextrose solution ควร flush ด้วย 0.9% Sodium chloride solution หรือ 5% Dextrose solution ปริมาตร 5 – 10 มิลลิลิตร ก่อนและหลังฉีดยาเพื่อตรวจสอบดูว่ามีการรั่วซึมของยาหรือไม่

ความคงตัวและการเก็บรักษา

- ด็อกโซรูบิซินชนิดฉีด ควรเก็บไว้ในตู้เย็นที่มีอุณหภูมิระหว่าง 2 – 8 องศาเซลเซียส และป้องกันแสง
- ด็อกโซรูบิซินชนิดผงสำหรับฉีด ควรเก็บไว้ในที่อุณหภูมิระหว่าง 15 – 25 องศาเซลเซียส และป้องกันแสง เมื่อละลายผงยาแล้วยาจะมีความคงตัว 7 วัน ที่อุณหภูมิห้อง และ 15 วัน ที่อุณหภูมิ 2 – 8 องศาเซลเซียส

ยาไซโคลฟอสฟาไมด์ (Cyclophosphamide)

ยานี้จัดอยู่ในกลุ่มยา Alkylating agent โดยเป็นสารอนุพันธ์ของ Nitrogen mustard มีสูตรโครงสร้างทางเคมี ดังนี้

รูปที่ 12 สูตรโครงสร้างของยาไซโคลฟอสฟาไมด์

ลักษณะทางกายภาพของยานี้มีลักษณะเป็นผงผลึกสีขาว ละลายได้ในน้ำและแอลกอฮอล์

ข้อบ่งใช้

ยาไซโคลฟอสฟาไมด์มีข้อบ่งใช้ในมะเร็งหลายชนิด ได้แก่

- Leukemias
- Hodgkin's lymphoma and Non-Hodgkin's lymphoma
- Breast cancer
- Cutaneous T – cell Lymphoma
- Ovarian cancer
- Retinoblastoma
- Small cell lung cancer
- Sarcomas
- Neuroblastoma

ยานี้ใช้ในการรักษาทั้งก่อนและหลังการผ่าตัด รวมทั้งการรักษาแบบประคับประคอง โดยการให้ยามีทั้งการใช้เป็นยาขนานเดียวและให้ยาควบคู่กับยาต้านมะเร็งชนิดอื่น นอกจากนี้ยังใช้ในการรักษาโรคของภูมิคุ้มกันตนเอง (Autoimmune diseases) , ในผู้ป่วยที่ได้รับการเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ และในโรคอื่น ๆ เนื่องจากฤทธิ์การกดภูมิคุ้มกันของยาไซโคลฟอสฟาไมด์

ขนาดยาที่ใช้

ขนาดของยาไซโคลฟอสฟาไมด์ที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ นั้นมีความแตกต่างกัน โดยทั่วไปสำหรับในการรักษามะเร็งนั้นถ้าเป็นการให้ยาไซโคลฟอสฟาไมด์ขนานเดียวมักจะให้ยาในรูปแบบรับประทานขนาด 100 mg / m² เป็นเวลา 14 วัน และถ้าให้ยาไซโคลฟอสฟาไมด์

ร่วมกับยาต้านมะเร็งชนิดอื่นมักจะให้ยาฉีดทางหลอดเลือดดำในขนาด $500 - 600 \text{ mg} / \text{m}^2$ เช่น ในการรักษามะเร็งเต้านม มีสูตรที่ให้ยาฉีดไซโรบิซินขนาด $600 \text{ mg} / \text{m}^2$ ร่วมกับยาไซโคลฟอสฟาไมด์ขนาด $600 \text{ mg} / \text{m}^2$ หรือสูตรยาที่ให้ยาไซโคลฟอสฟาไมด์ในรูปแบบรับประทานขนาด $100 \text{ mg} / \text{m}^2$ เป็นเวลา 14 วัน ร่วมกับการให้ยาเมโทเทริกเซส (Methotrexate) และยาฟลูออโรยูราซิล (Fluorouracil) แบบฉีดเข้าหลอดเลือดดำ เป็นต้น

การปรับขนาดยา

ไม่มีข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานในการปรับขนาดยาไซโคลฟอสฟาไมด์ในผู้ที่มีความบกพร่องในการทำงานของตับและไต แต่มีรายงานว่าควรปรับขนาดยาลงเหลือร้อยละ 75 ในผู้ป่วยที่มีค่าการชำระ ครีเอตินิน (Creatinine clearance) น้อยกว่า 10 มิลลิลิตรต่อนาที

สำหรับผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตควรให้ยาไซโคลฟอสฟาไมด์หลังจากทำการล้างไตเสร็จแล้ว หรือหากให้ยาก่อนการล้างไตควรให้ยาเพิ่มเติมอีกประมาณร้อยละ 50 ของขนาดยาที่ได้รับ เนื่องจากยานี้สามารถผ่านเยื่อแยกสารได้ปานกลาง (ร้อยละ 20 - 50)

นอกจากนี้หากผู้ป่วยได้รับยามาแล้วเกิดอาการไม่พึงประสงค์ที่รุนแรงควรมีการปรับขนาดยาที่ให้นี้ครั้งต่อไปลงตามความรุนแรงของอาการที่เกิดขึ้นและยาอื่นที่ให้ร่วมกัน

อาการไม่พึงประสงค์

1. ระบบเลือดและน้ำเหลือง

การกดการทำงานของไขกระดูกจะพบในผู้ป่วยได้ทุกรายเป็นภาวะที่สำคัญและเป็นผลจากขนาดยาที่ได้รับ จะพบมีเม็ดเลือดขาวต่ำกว่าปกติได้มากที่สุดโดยเฉพาะนิวโทรฟิลล์ที่จะมีระดับต่ำสุดระหว่างวันที่ 8 - 15 หลังจากได้รับยา และจะกลับเป็นปกติภายใน 17 - 28 วัน และอาจพบภาวะเกล็ดเลือดต่ำได้ร้อยละ 1 - 10 โดยพบว่ามีระดับต่ำสุดในวันที่ 10 - 14 หลังจากได้รับยา สำหรับภาวะเลือดจางพบได้น้อยมากและมักพบในผู้ที่ได้รับยาในขนาดสูงหรือได้รับยาต่อเนื่องเป็นเวลานาน

2. ระบบหัวใจและหลอดเลือด

การใช้ยาไซโคลฟอสฟาไมด์ในขนาดสูง ($120 - 240 \text{ mg} / \text{m}^2$) มีรายงานว่าทำให้เกิดกล้ามเนื้อหัวใจโต, กล้ามเนื้อหัวใจตาย, กล้ามเนื้อหัวใจอักเสบมีเลือดออก จนทำให้เสียชีวิตได้ แต่ก็พบได้น้อยมาก พิษต่อหัวใจของยาไซโคลฟอสฟาไมด์พบว่ามีปัจจัยเสี่ยงคือ ได้รับยาภายหลังการได้รับรังสีรักษาบริเวณหัวใจและการใช้ร่วมกับยาในกลุ่มแอนทราไซคลิน เป็นต้น

3. ระบบทางเดินปัสสาวะ

ทำให้เกิดภาวะปัสสาวะอักเสบพบได้ในผู้ป่วยร้อยละ 20 มักเกิดในผู้ป่วยเด็กและผู้ที่ต้องได้รับยาเป็นเวลานาน และอาการที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันเกิดขึ้นได้ในผู้ป่วยร้อยละ 7 - 12 อาการเหล่านี้อาจเกิดขึ้นรุนแรงและถึงแก่ชีวิตได้ ซึ่งพิษต่อระบบทางเดินปัสสาวะของไซโคลฟอส-

ฟาไมด์นี้เกิดขึ้นได้น้อยกว่ายาไอฟอสฟาไมด์ (Ifosfamide) เนื่องจากยาขับออกทางปัสสาวะและสารที่เกิดจากการแปรสภาพ คือ อะโครเลอิน (Acrolein) ทำให้เกิดการระคายเคืองเป็นผลให้กระเพาะปัสสาวะอักเสบและปัสสาวะเป็นเลือด (Hematuria) และอาจมีการติดเชื้อตามมาได้ การแก้ไขในผู้ที่เคยเกิดพิษนี้ขึ้นแล้วอาจให้ยาเมสนา (Mesna) ซึ่งสามารถจับกับสารอะโครเลอิน เกิดเป็นสารที่ไม่มีพิษในระบบทางเดินปัสสาวะ และเมสนายังไปเพิ่มการหลั่งสารซิสเตอิน (Cysteine) ที่จะจับกับสารอะโครเลอินได้อีกทางด้วย นอกจากนี้ควรให้ผู้ป่วยได้รับสารน้ำอย่างเพียงพอ, ปัสสาวะให้บ่อย และไม่ควรรับประทานยาก่อนนอน นอกจากนี้การใช้ยาในขนาดสูงอาจพบพิษต่อไต โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีหน้าที่การทำงานของไตบกพร่อง

4. ระบบทางเดินอาหาร

อาการคลื่นไส้ อาเจียนเกิดขึ้นได้บ่อย (มากกว่าร้อยละ 10) มักจะเกิดหลังจากได้รับยาแล้วประมาณ 6 – 10 ชั่วโมง และจะเป็นอยู่ประมาณ 8 – 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังอาจพบอาการเบื่ออาหาร, ท้องเสีย และเยื่อปากอักเสบ

5. ตับและน้ำดี

มีรายงานว่าพบหน้าที่ของตับบกพร่องแต่น้อยราย (น้อยกว่าร้อยละ 1) โดยพบว่าค่าเอนไซม์ตับเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ร้อยละ 15 – 50 ของผู้ป่วยที่ได้รับยาไซโคลฟอสฟาไมด์ในขนาดสูงร่วมกับ busulfan หรือได้รับการฉายรังสีทั่วร่างกายในการปลูกถ่ายไขกระดูก อาจเกิดโรค Venous-occlusive disease (VOD) โดยอาการของโรคจะเกิดขึ้นใน 1 - 3 สัปดาห์ หลังปลูกถ่ายไขกระดูก ผู้ป่วยจะมีอาการน้ำหนักมากขึ้นอย่างรวดเร็ว, ตับโต, ตัวเหลือง และอาจเกิดภาวะทางสมองร่วมด้วยได้ (Hepatic encephalopathy) ซึ่งภาวะนี้จะพบน้อยในผู้ป่วยที่เป็นโรคเลือดจางที่ได้รับยานี้ในขนาดสูงและไม่ได้รับยาอื่นร่วมด้วย

6. ผิวหนังและเนื้อเยื่อใต้ผิวหนัง

ภาวะผื่นวงเกิดขึ้นในผู้ป่วยทุกรายซึ่งจะเริ่มพบในสัปดาห์ที่ 3 หลังได้รับยาครั้งแรก และอาจพบผื่นที่ผิวหนังและหน้าแดงได้ในผู้ป่วยร้อยละ 1 – 10 นอกจากนี้ยังมีรายงานถึงการเกิดพิษต่อผิวหนังที่รุนแรง ได้แก่ Stevens – Johnson syndrome และ Toxic epidermal necrolysis

7. ระบบสืบพันธุ์

อาจทำให้จำนวนอสุจิน้อยลงหรือเป็นหมันได้ (พบได้มากกว่าร้อยละ 10) นอกจากนี้ยังพบการตกไข่ผิดปกติ, ไม่มีประจำเดือน และลดระดับฮอร์โมนเพศในหญิงแต่พบน้อยมาก

8. อาการไม่พึงประสงค์อื่น ๆ

- อาจพบภาวะกรดยูริกสูง (Hyperuricemia) จากการที่ยาทำให้เกิดการตายของเซลล์อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวและผู้ป่วย Non –

Hodgkin's lymphomas ดังนั้นผู้ป่วยควรได้รับสารน้ำให้เพียงพอ หรือการทำให้ปัสสาวะมีความเป็นด่าง

- ภาวะเลือดมีโพแทสเซียมมาก (Hyperkalemia) ที่อาจเกิดขึ้นได้จากการที่ยาทำให้เกิดการตายของเซลล์อย่างรวดเร็ว โดยมักเกิดขึ้นในผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาวและมะเร็งต่อมน้ำเหลือง

ข้อควรระวัง

- ก่อนเริ่มให้ยาควรตรวจทางเดินปัสสาวะเพื่อดูการอุดตันหรือการอักเสบ, ภาวะการติดเชื้อ และความสมดุลของระดับอิเล็กโทรไลต์
- ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยที่ร่างกายอ่อนแอ, ผู้สูงอายุ, ผู้ที่เคยได้รับรังสีรักษามาก่อน และผู้ป่วยที่มีระบบภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- หากผู้ป่วยมีอาการกระเพาะปัสสาวะอักเสบ และปัสสาวะเป็นเลือด ควรหยุดให้ยาจนกว่าจะกลับเป็นปกติ และถ้าหากมีอาการรุนแรงควรหยุดให้ยา
- ในระหว่างการได้รับยา ควรมีการวัดระดับเม็ดเลือดขาวทุก ๆ 5 - 7 วัน ในช่วงเริ่มการรักษา และวัดซ้ำทุก 2 วัน ถ้าเม็ดเลือดขาวต่ำกว่า 3000 เซลล์ต่อลูกบาศก์เมตร และอาจมีความจำเป็นต้องตรวจเม็ดเลือดขาวทุกวันในบางกรณีโดยเฉพาะเมื่อให้ยาในขนาดสูงในการรักษาโรคมะเร็ง

ข้อห้ามใช้

- ผู้ป่วยที่มีประวัติการแพ้ยาไซโคลฟอสฟาไมด์
- ผู้ป่วยที่มีภาวะการกดไขกระดูกที่รุนแรงเนื่องจากผลของเคมีบำบัดหรือรังสีบำบัดที่ใช้รักษามาก่อนหน้านี้
- ผู้ที่มีภาวะกระเพาะปัสสาวะอักเสบ หรือมีการอุดตันในท่อทางเดินปัสสาวะ
- ผู้ที่ได้รับการตัดต่อมหมวกไต
- ผู้ที่กำลังตั้งครรภ์ หรือให้นมบุตร (Pregnancy category D)
- ผู้ที่กำลังมีการกำเริบของโรคติดเชื้อ

เภสัชจลนศาสตร์

- ยาจะถูกดูดซึมได้ดีเมื่อให้ยาโดยการรับประทาน มีค่าอัตราสารเข้าระบบชีวภาพมากกว่าร้อยละ 75 โดยจะมีระดับยาในเลือดสูงสุดภายใน 1 ชั่วโมง หลังจากรับประทานยา และเมื่อให้ยาฉีดเข้าทางหลอดเลือดดำจะพบระดับของสารออกฤทธิ์สูงสุดในเลือดหลังจากให้ยาแล้ว 2-3 ชั่วโมง

- ยาและสารที่ผ่านกระบวนการแปรรูปอนุสามารถที่จะแพร่กระจายไปได้ทั่วร่างกายโดยมีค่าปริมาตรการกระจาย 0.48 - 0.71 ลิตรต่อกิโลกรัม สามารถผ่านรกและพบได้ในน้ำนม นอกจากนี้ยังสามารถผ่านไปยังน้ำหล่อสมองไขสันหลัง (Cerebrospinal fluid) แต่จะมีความเข้มข้นไม่เพียงพอที่จะใช้ในการรักษาเยื่อหุ้มสมองอักเสบหรือมะเร็งเม็ดเลือดขาวได้
- ยามีค่าการจับกับโปรตีนในน้ำเลือดย้อยละ 10 - 56
- ยาผ่านกระบวนการแปรรูปอนุที่ตับกลายเป็นสารออกฤทธิ์
- ยามีค่าครึ่งชีวิต 4 - 6.5 ชั่วโมง
- ยาจะถูกขับออกทางปัสสาวะในรูปที่ไม่เปลี่ยนแปลงน้อยกว่าร้อยละ 10 และในรูปสารที่ผ่านกระบวนการแปรรูปอนุร้อยละ 85 - 90 โดยพบว่าเมื่อให้ยาเข้าทางหลอดเลือดดำร้อยละ 36 - 99 ของขนาดยาที่ได้รับถูกขับออกภายในเวลา 48 ชั่วโมง

กลไกการออกฤทธิ์

ยาจะถูกเปลี่ยนแปลงที่ตับโดย mixed function microsomal oxidase system ได้เป็นสารออกฤทธิ์ จากการเป็นสารแอลคิลเลตจะไปออกฤทธิ์รบกวนการถ่ายแบบของดีเอ็นเอทำให้ลดการสร้างดีเอ็นเอ และรบกวนการถอดรหัสของอาร์เอ็นเอ นอกจากนี้ยายังมีฤทธิ์ยับยั้งการเกิดฟอสโฟริเลชัน (Phosphorylation) ซึ่งจะมีผลเพิ่มการเป็นพิษต่อเซลล์ ดังนั้นยาไซโคลฟอสฟาไมด์จึงออกฤทธิ์แบบไม่จำเพาะเจาะจงกับวัฏจักรของเซลล์

อันตรกิริยาระหว่างยา

- เมื่อได้รับยาเมสนาจะทำให้การเกิดพิษต่อกระเพาะปัสสาวะของยาไซโคลฟอสฟาไมด์น้อยลง แต่พบว่ายาเมสนาไม่มีผลต่อฤทธิ์ด้านมะเร็งของยาไซโคลฟอสฟาไมด์
- เมื่อให้ยาไซโคลฟอสฟาไมด์ร่วมกับยาที่มีพิษต่อหัวใจ เช่น ยาดีออกโซริบิซิน จะทำให้มีผลเพิ่มการเกิดพิษต่อหัวใจได้
- ยาที่มีผลให้มีการทำงานของ liver microsomal enzymes เช่น ยากลุ่มบาร์บิทูเรต จะเพิ่มฤทธิ์ด้านมะเร็งและเพิ่มพิษของยาไซโคลฟอสฟาไมด์ เนื่องจากการทำงานของเอนไซม์ไปเพิ่มการเปลี่ยนรูปของยาเป็นสารที่ออกฤทธิ์ นอกจากนี้ยาที่มีผลยับยั้งการทำงานของ liver microsomal enzymes เช่น Allopurinol, Corticosteroid, Chloramphenicol และ Vitamin A ถึงแม้ว่ายังไม่มียางานทางคลินิกที่ชัดเจนเมื่อต้องใช้ร่วมกับยาไซโคลฟอสฟาไมด์ก็ควรระวังเช่นกัน
- มียางานว่ายาไซโคลฟอสฟาไมด์ลดระดับของ pseudocholinesterase ในซีรัม จึงอาจทำให้ฤทธิ์การกดกล้ามเนื้อออร์แกนประสาทของยา Succinylcholine ยาวนานขึ้น

- ภายใน 10 วัน ก่อนการได้รับยาสลบผู้ป่วยไม่ควรได้รับยาไซโคลฟอสฟาไมด์
การบริหารยา

การให้ยามักจะให้โดยการรับประทานและการฉีดหรือการปล่อยให้ไหลเข้าทางหลอดเลือดดำ นอกจากนี้ยังสามารถให้ทางการฉีดเข้ากล้ามเนื้อ, การฉีดเข้าในช่องเยื่อหุ้มปอด, การฉีดเข้าในช่องท้อง และการกำซาบเข้าโดยตรง (direct perfusion)

การให้ยาทางหลอดเลือดดำ ควรให้ยาวนาน 1 – 2 ชั่วโมง

ความคงตัวและการเก็บรักษา

ควรเก็บยาไว้ที่อุณหภูมิไม่สูงกว่า 25 องศาเซลเซียส

เมื่อละลายผงยาด้วย 0.9% Sodium chloride solution หรือ Sterile water for injection แล้วจะมีความคงตัว 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส และจะคงตัวอยู่ได้ 6 วัน เมื่อเก็บในตู้เย็นอุณหภูมิ 2 – 4 องศาเซลเซียส

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนภารัตน์ ชลิตราพงศ์ อายุ 26 ปี เกิดเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2524 ที่ จังหวัดชลบุรี จบเภสัชศาสตรบัณฑิต จากคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2545 ปฏิบัติงานในตำแหน่งเภสัชกร 4 ประจำศูนย์มะเร็ง จังหวัดชลบุรี สังกัด กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน เข้าศึกษาในระดับเภสัช- ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิก คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 ถึงปีการศึกษา 2550